

ANT

Haftalık Dergi • 6 Mayıs 1969 • Sayı: 123 • 125 Kuruş

Temmuz
ayında
gençliği
bekliyen
görev

HAYIR

**SOSYALİZM'SİZ
DENG
POLİTİKASININ İFLASI**

HAFTANIN NOTLARI

27 nisan

Yine jandarma zoru...

■ Geçen yıl Elmalı'da başgösteren toprak çatışması için henüz bir çözüm yolu bulunamamışken, bu kere de Antalya'nın Manavgat İlçesi'nin Seki Köyü'nde, köylülere ait toprakların jandarma himayesinde ağalar tarafından gaspedilip ekilmeye başlanması sağlanmıştır. Çolaklı köyünden dört ağaın köylü elinde bulunan tarlaları sürmek için traktörlerle köye gelmeleri üzerine ağalara karşı koyan bütün köy halkının üstüne jandarma ve komando birlikleri sevk edilmiş, köy muhasaraya altına alınıp 13 kişi tutuklandıktan sonra araziye ağaların sürmesi sağlanmıştır. Öte yandan, Elmadag'ına bağlı Ağaçlı Köyü arazisi de, Sadettin Akar adındaki ağa tarafından işgal edilmiş, bütün tarla ve otlaklar çitlerle çevrilmiştir. Gaspedilen araziye yaklaşan köylülere ateş açılmaktadır. Resmi makamların bu zorbalığa göz yumması üzerine köylüler Sükan'a telgraf çekerek, «çıkacak olaylardan kendilerinin sorumlu olmayacaklarını» bildirmişlerdir.

28 - 29 Nisan'ın yıldönümü

28 - 29 Nisan olaylarının 9. yılı Ankara ve İstanbul'da yapılan törenlerle kutlanmıştır. İstanbul'da, havanın sürekli yağışlı olmasından dolayı 27 Nisan günü yapılması kararlaştırılan miting yerine, Teknik Üniversitede bir kapalı salon toplantısı düzenlenmiştir. Ankara'da ise 29 Nisan günü Tandoğan Meydanı'nda devrimci kuruluşlar tarafından bir miting yapılmıştır. Tutucu çevreler ve işbirlikçi iktidarın mitingi engelleme yolundaki gayretleri boşa çıkartılmış, aynı alanda ızır, alarak devrimcilerin miting yapmasını engellemek isteyen iktidar yanlı kuruluşlar, bunu başaramamışlardır. İçişleri Bakanı Sükan, miting öncesi F.K.F.'nin İstanbul ve Ankara'daki binalarını arattırarak bir terör havası estirmişti. Ayrıca Ankara'da yapılan son mitingte seyyar televizyon kameraları ve makam odalarına yerleştirilen ekranlar kullanılarak yönetim doğrudan İçişleri Bakanı'na bırakılmıştır. Böylece seçimlerin yaklaştığı bu dönemde istifası yaklaşan Sükan, polisleri seçimlere hazır duruma getirmeye kararlı olduğunu bir kere daha ortaya koymuştur.

28 nisan

Sosyalist Türk Birliği

■ Almanya'daki Türkiye'li emekçi ve toplumcular, Frankfurt'ta «Sosyalist Türk Birliği» adıyla yeni bir örgüt kurmuşlardır. Birlik başkanlığına Yalçın Talay, sekreterliğine Yılmaz Karahasan seçilmişlerdir. Yönetim Kurulu, yayınladığı ilk bildirisinde Almanya'daki emekçilere hitap ederek Türkiye'deki sömürü mekanizmasını açıklamış, daha sonra emekçilerin pasaportlarını uzatırken Türkiye Konsoloslukları tarafından 37.15 DM haraç ödemesi mecbur tutulduklarını belirterek «Anavatanın binlerce kilometre uzaklarda ekmek parası kazanmaya zorlanan biz emekçileri, Ankara Hükümeti, insan değil, sadece memlekete döviz sağlama gereken bir faktör olarak görmek alışkanlığındadır. Türk emekçisi, artık sömürülmesine hiçbir şekilde izin vermeyecektir» demiştir.

Çin Komünist Partisi

■ Çin Komünist Partisi Dokuzuncu Kurultayı sona ermiş ve kurultayda kabul edilen yeni tüzük yayımlanmıştır. Mao Çe Tung'u yeniden başkanlığa ve parti hiyerarsisinde Lin Piao'yu ikinci, Çu En Lay'ı üçüncü sıraya getiren kongre, Komünist Partisi'ni «Emekçi sınıfının ileri unsurlarından oluşan ve nazari temeli Mao Çe Tung'un marksist - leninist düşüncesi-ne dayanan, emekçilerin siyasi partisidir» diye tanımlamakta ve tüzükte Mao'nun düşüncesi şöyle özetlenmektedir: «Mao Çe Tung'un düşüncesi, emperyalizmin tam bir çöküşe, sosyalizmin de bütün dünyada zafere doğru yol aldığı çağın marksizm - leninizmidir!» Öte yandan Başkan Yardımcısı Lin Piao, Kültür İhtilali ile ilgili bir rapor yayınlamıştır. Piao'ya göre, Kültür ihtilalini hazırlayan şartlar, Mao'nun parti içindeki burjuva ve revizyonist akımla mücadeleye başlamasıdır, büyük kitleleri bu akıma karşı ayaklandırmak için de kültür ihtilaline başvurulmuştur. Liu Sao Si'ye saldırıyla başlayan Kültür İhtilali'nin savaşçıları, daha sonra, devrimci kadrolardan, ordu ve devrimci kitleler temsilcilerinden (Kızıl Muhafızlar) kurulu devrim komitelerini meydana getirmişlerdir.

COMECON Zirvesi

■ COMECON'un zirve toplantısına katılan sekiz üye sosyalist ülke, aralarında anlaşmazlık konusu olan bazı sorunları incelemek üzere görüş birliğine varmışlardır. Anlaşmaya varılan temel sorunlar arasında, «Ulusal ekonomi planlarında işbirliğine gidilmesi için uygulanacak metod ve şekillerin daha mükemmelleştirilmesi» ve «işbirliğinin ileride geliştirilmesini sağlayacak ana hatların hazırlanması» da yer almaktadır. Siyasi gözlemciler, bu zirve toplantısının, hazıranda yapılacak Dünya Komünist Konferansı'na gidecek yolu açtığını ve Moskova'nın liderlik rolünü garantilediğini belirtmektedirler.

29 nisan

Maden Yağması

■ 14 Mart tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan bir bakanlar kurulu kararı ile Türkiye'deki bütün temel - stratejik madenlerin yabancılar devredildiği Aydın Milletvekili Reşat Özarda tarafından açıklanmış ve hükümet hakkında gensoru açılması istenmiştir. Önergede, «Türkiye'deki bütün temel ve stratejik madenlerimizi aramak, bulmuşları devralıp işletmek, elde edilecek malları ihraç etmek, gerektiğinde maden ve kimya fabrikaları kurmak, mamulleri yurt dışına serbestçe ve yurt içinde izinsiz satmak» yetkisinin, kurulması öngörülen bir yabancı şirkete verildiği belirtilmektedir.

İlaç Soygunu

■ İlaç soygununun meclis araştırma komisyonunca açıklanmasından sonra Eczacılık Fakültesi Dekanı Prof. Kasım Cemal Güven de, Türkiye'nin yabancı ilaç sanayinin pazarı olduğunu açıklamıştır. Güven, Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu ile Türkiye'ye girilen 600-milyon lira sermayenin en geniş yatırımı kauçuk ve ilaç sanayiine yaptığını belirterek, 1967 hesaplarına göre yerli sermayeli 116 müessesenin 90 milyon sermayesi ve 240 milyon ciro, buna karşılık 4 Amerikan, 3 İsveç, 2 Alman ve 2 İtalyan firmasının toplam 65 milyon sermayesi ve 190 milyon lira ciro olduğunu söylemiştir. Güven'in açıklamasına göre, Türkiye'deki ilaç tüketiminin yüzde 51'i yabancı sermayeli laboratuvarlarca karşılanmakta, transfer edilen yıllık kârlar 20 milyon lirayı bulmaktadır. Eczacılık Fakültesi Talebe Cemiyeti de «İlaç Sömürüsüne Hayır» haftası düzenlemiş, öğrenciler gecekondu bölgelerine dağıtarak ilaç soygununu anlatmışlardır. Cemiyet, ayrıca, yabancı ilaç firmalarının devletleştirilmesini istemiştir.

30 nisan

ANT yargılandı

■ «Asıl felaket getirecek Sunay'ın zihniyetidir» başlıklı yazısından dolayı dergimiz yönetmeni Doğan Özgüden 'le sorumlu müdürümüz Alpay Kabacalı aleyhine Toplu Basın Mahkemesi'nde Cumhurbaşkanı tahkir iddiasıyla açılan davanın duruşmasına devam edilmiştir. Mahkeme, dosyayı üç kişilik bir bilirkişi kuruluna incelettirecektir. ANT'nın 82. sayısında yayınlanan «Uşaklığin Ücretli» başlıklı haberden dolayı sorumlu müdürümüz Alpay Kabacalı'nın 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanmasına başlanmıştır. Sorgusunda söz konusu yazının «Kanlı İmha Planı» haberiyle birlikte okunduğu takdirde «emniyet kuvvetlerini tahkir» teşkil etmeyeceğini belirten Kabacalı, gedikli fetvacı Sahir Erman, Recai Galip Okandan ve Nevzat Gürelli'nin bilirkişi raporunu da reddetmiştir.

Erzurum Olayları

■ Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde devrimcilerin uğradığı saldırı Ankara Üniversitesi Talebe Birliği Başkanı Özgün Nas ile FKF Genel Başkanı Yusuf Küpeli'nin yayınladıkları ortak bildiri ile protesto edilmiştir. Bildiride, Amerikancı rektör, vali ve emniyet müdürünün saldırganlara yardımcı oldukları, ateşli silahlarla saldırdıkları, bir sivil polis tas atarken teslim alındığı belirtilmektedir.

İşsizlik raporu

■ İstanbul İktisat Fakültesi'nden üç kişilik bir bilim kurulu Çalışma Bakanlığı'na verdikleri bir raporda, «Türkiye'de ekonomik bir mucize olmadıkça, işsizlik sorununun ve yurt dışına işçi akınının önlenemeyeceğini», çalışanların da çok ağır yükler altında bulunduğunu bildirmişlerdir.

Sunay - Demirel - Tağmaç üçgeni...

Çankaya - Başbakanlık işbirliğinin sonucu Cemal Tural'ın kazağa çekilip yerine köşkün adayı Tağmaç'ın getirilmesinden sonra Genelkurmay - İktidar ilişkilerinde büyük bir yumuşama ve yakınlaşma olmuştur. Bundan beri uzun süreden beri toplum olaylarına seyirci kalan askeri birlikleri gerektiğinde valiler emrine verebileceğini ilgili makamlara bildirmesi olmuştur. Çankaya - Başbakanlık - Genelkurmay üçgeninin işbirliği güçlenmekte ve bu durum özellikle seçim öncesinde CHP çevrelerini adanmış tedirgin etmektedir.

İşçi Bayramı kutlandı

■ Türkiye işçileri, 1 Mayıs İşçi Bayramı'nı yine emeklerinin sömürüldüğü bir düzende kutlamışlardır. DİSK'ten sonra Yapı İşçileri Sendikası da bir bildiri yayınlamıştır. Bildiride «1 Mayıs, hak verilmez alımlar prensibinin, işçi sınıfının kazandığı büyük zaferlerin bayramıdır. Bu bayramı onun için umacı haline sokarlar, onun için unutturmak isterler.» denilmektedir.

Doğu Gecesi yapıldı

Doğu Bölgesi mahalli derneklerince Yeni Tepebaşı Tiyatrosu'nda düzenlenen «Doğu Gecesi» büyük ilgi görmüştür. Doğulu Sanatçı Ayşe Şan'ın da katıldığı gecede konuşanlar, Doğu'nun artık bir mahrumiyet bölgesi olmaktan kurtulması zamanının geldiğini söylemişlerdir.

Devrimciler kazandı

■ İstanbul'da öğrenci kuruluşları seçimlerini yine devrimciler kazanmaktadır. İTÜOB Başkanlığı'na Tarık Almac, İTÜOTB Başkanlığı'na Ersin Kaya, İstanbul Yüksek Teknik Okulu Talebe Birliği Başkanlığı'na da Targan Ülbeyli seçilmişlerdir.

İşçiler işgal etti

■ Amerikan işyerlerindeki grevde işveren TUSLOG'un Türk kanunlarını hiçe sayan davranışları devam etmektedir. NATO İş Sendikası yöneticilerine ve grevci işçilere karşı zorbalık kullanan, hakaretlerde bulunan işveren Amerikalılar bir yandan bizim resmi makamların himayesinden yararlanarak takibattan kurtulmak için Türkiye'den göz göre göre kaçarlarken, İzmir limanına gelen Amerikan gemileri de, greve rağmen, mal indirmeğe çalışmaktadır. Bu kanunsuzluk karşısında İzmir'de grev yapan Türk işçileri Exeçuter adlı Amerikan gemisini işgal etmişler ve Amerikan mallarının indirilmesine engel olmuşlardır.

ZKF Başkanı sorguda

■ 23 Nisan'da mevcut yöneticilerin utanç verici tutumunu belirten bir çelengi Atatürk Anıtı'na koyduğu için Zonguldak Valisi ile çatışan Zonguldak Fikir Kulübü Başkanı İlhani Kızılay hakkında, iki yazısından dolayı savcılığa soruşturma açılmıştır. Kızılay'ın Sancak Gazetesi'nde yayımlanan «İşçi sınıfının öncülüğünde» başlıklı yazısına 142. maddeye girdiği, «Bayramlık» başlıklı yazısında ise milli duyguların rencide edildiği ileri sürülmektedir. Zonguldak Valisi'nin ZKF'nin çelengini 23 Nisan'da Atatürk Anıtı'na koydurmamasına tepkileri geniş olmuş, devrimci çevreler valinin bu tutumunu protesto etmişlerdir.

M. Belli serbest

■ Bir dergide yayımlanan «Türkiye'de Karşı Devrim» adlı yazısı ile «komünizm propagandası» yaptığı iddia edilerek bir süre önce tutuklanan yazar Mihri Belli, Ankara Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapılan duruşmasında serbest bırakılmıştır. Duruşması tutuksuz devam edecektir. Öte yandan, Stalin'in Troçki'nin partiden ihraçı için parti merkez komitesine verdiği 1-ki raporu kapsayan ve «Sağ ve Sol Sapmalar Üzerine» adıyla yayımlanan kitap Ankara 5. Sulh Ceza Mahkemesi'nin kararıyla toplatılmıştır. Kitabı yayımlayan Sol Yayıncıları Yönetmeni Muzaffer Erdost hakkında da «komünizmi övmeye» iddiasıyla dava açılmıştır. Erdost hakkında bugüne kadar altı dava açılmış olup istenen ceza 45 ila 90 yıl arasında haptir.

Özel okulda boykot

■ Özel Galatasaray Yüksek İktisadi ve Ticari İlimler Okulu'nun birinci sınıf öğrencileri, okup açıp kitap temin etmeyen okul yönetimini boykot ettiklerini açıklamışlardır. Öğrenciler, «Anayasaya giris» adlı kitabın sağlanması için ders yılı bağından beri müracaatta bulunduğlarını, verilen söze rağmen kitabın temin edilmediğini ifade ederek yayımladıkları boykot çağrısında, «Okula girmek için verdiğimiz paralar patronun cebine gidiyor. O bizim 2400'er liramızı sevk ve sefa içinde yerken biz okuyacak ders kitabı bulamıyoruz» demişlerdir.

DOĞAN ÖZGÜDEN

EĞER CEPHE KURULACAKSA

FRANSA'ya onbir yıldan beri hükmeden General de Gaulle, geçen hafta Fransız halkının çoğunluğunun kendisine «Hayır» demesi üzerine iktidardan çekilmiş bulunuyor. İkinci Dünya Savaşı'nda Fransız direncinin sembolü haline gelmiş, oniki yıl önce ülkesini korkunç bir siyasi bunalımdan ve kaba faşizmin tehdidinden kurtarmış, kısa zamanda uluslararası politikada söz sahibi olmuş bir insana Fransız halkının çoğunlukla «Hayır» diyebilmesi, toplumsal gelişmeleri kişisel güçlerle değerlendirmek eğilimindeki kimseler için gerçekten inanılmazı güç bir sürpriz teşkil etmektedir. Böyle sürpriz niteliğindeki bir olayın ise gerek Fransa'yı, gerekse Avrupa'nın diğer ülkelerini yeni bir çalkantılar döneminin eşiğine sürükleyeceği şüphesizdir. Ancak olayları kişisel güçler ve üstünlükler açısından değil de, tarihi materyalizm açısından değerlendirenler için General de Gaulle'in dramatik düşüşünün hiç de hayretle karşılanacak bir yanı yoktur. Kişisel otoritesi ve prestiji ne kadar yüksek olursa olsun, de Gaulle gibi bir insanın dahi, tarihsel gelişim içinde en dinamik güç olan emekçi sınıfların desteğine sahip olmadıkça, dış politikası istendiği kadar tutarlı olsun, iç politikasını ve sosyal politikasını aynı tutarlılıkta götürmedikçe eninde sonunda yıkılması kaçınılmazdır.

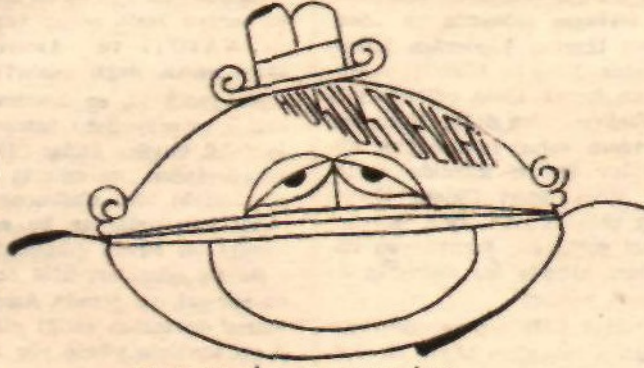
GERÇEKTEN de General de Gaulle, son onbir yıl içerisinde Cezayir sorununu gerçekçi bir biçimde çözerek, Avrupa'daki Amerikan siyasi ve askeri hegemonyasına karşı çıkarak, NATO'dan kuvvetlerini çekerek, doğu ülkeleri ve üçüncü dünya ile realist ilişkiler kurarak uluslararası politika alanında bir çok sosyalist dahi parmak ısırtacak başarılar sağlamıştır. Ne var ki, dış politikadaki bu başarılar, içeride tutarlı bir ekonomik ve sosyal politika ile tamamlanamamıştır. Tamamlanması da mümkün değildir. Zira, bir ülkenin bağımsızlığının sağlanabilmesi ve sürdürülebilmesi ancak sosyalist bir düzene mümkün olduğu halde, General de Gaulle onbir yıllık iktidarı süresince emekçi sınıf ve tabakalara daima sırt çevirmiş, tüm imkanları büyük sermayeye hasretmiş, hattâ ve hattâ politik ve askeri alanda karşı çıktığı Amerika'ya ekonomik alanda Fransa'nın kapılarını sonuna kadar açarak Fransız ekonomisinin Amerikan tröstlerinin kontrolüne geçmesine göz yummuştur. Doğrudan doğruya emekçi sınıf ve tabakaların temsilcisi olmayan bir liderden de ekonomik ve sosyal konularda olumlu bir politika izlemesini beklemek mümkün değildir. General'i yıkan da dış politikası ile iç politikası arasındaki bu çelişki olmuştur. İçteki ters politikasının sonucu olarak emekçiler başkaldırıncı bu defa De Gaulle sus payı kabilinden birtakım reformlara gir'miş, bu reformlara dahi tahammül edemeyen büyük sermaye çevreleri, emekçi kesimlerdeki direnişten de yararlanarak General'i altetmişlerdir.

DE Gaulle olayı, Türkiye'de emekçi sınıf ve tabakaların sosyalizme yönelmiş kendi bu siyasi hareketini boylayıp bir takım fersude şöretlerin pesinde devrimcilik taslayan, bunların dümensüyunda anti-emperyalist geniş cephe kurmağa kalkışan kişiler için de bir ibret dersi olmalıdır. Bu fersude şöretler, ekonomik ve sosyal politikalarındaki tutarsızlıkları, devrimcilere ihanetleri bir yana, hiç değilse dış politikada olsun, bir De Gaulle kadar tutarlılık gösterememişlerdir. General de Gaulle yıllarca önce Amerika'nın askeri ve siyasi hegemonyasına, NATO'ya rest çektiği halde, bizim fersude şöretler takımının çortanın solusundaki en genç liderleri dahi NATO'culuk, Amerikancılık etmekte birbirleriyle yarış halindedirler. Seçimlerde hiç değilse bir koalisyon ortaklığına lezzet alabilmek için Washington'un kapılarını aşındırmaktadırlar. Bu takımın mı anti-emperyalist kavga başarıya ulaştırılacak, köklü devrimler gerçekleştirilecektir? De Gaulle olayı bir kez daha gösteriyor ki, anti-emperyalist savaş, sosyalizm için mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır ve ancak sosyalist çekirdek etrafında kurulmuş bir cephe ile başarıya ulaştırılabilir. Anti-emperyalist ve devrimci kişinin yeri ancak bu cepheededir.

GÖZ GÖRE

YALÇIN ÇETİN

Amıyan. Sonan
büyük dostlara
teşekkür
ederim... *M. Belli*

TUT KELİN PERÇEMİND

ÇOCUK YAPMA BANKASI
KURULDU -BASIN-

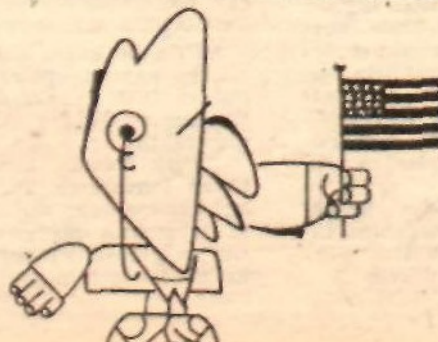
ÇOCUK YAPMA BANKASI

-RIZKINI VERMEDİKTEN SONRA, YAP, YAP KOYVER !..

ERENLERİN SAĞI

SOLU !..

AMERİKALILAR CHP - AP KOALİSYONU İSTİYORLAR

• Anti - emperyalist ve devrimci gençliğe ihanet eden CHP'nin Amerikancı tutumunu ve sola karşı AP ile koalisyon kurma hesaplarını Amerikalılar da doğruluyor.

AYLARDAN beri Türkiye üzerine oynanan bir oyunu her sayımızda yeni gelişmeleri ve belgeleriyle kamuoyuna açıklıyor, devrimci güçleri yeni komplolara karşı uyarıyoruz. Amerikan emperyalizminin artık, başarısızlığı müseccel AP'nin tek başına iktidarından umudu kestğini, önümüzdeki seçimlerde bir AP - CHP koalisyonunu gerçekleştirmek ve «yüzde 3» olarak değerlendirilen «aşırı solcuları» tecrit etmek hesapları peşinde koştuğunu, CHP yöneticilerinin de bu hesaba yattığını belirterek «yüzde 3»e dahil olanları bu ihanet çemberini kırmağa çağırıyoruz.

Ne var ki, CHP'nin devrimci harekete ihaneti belgelendiği halde, hâlâ CHP'nin dümensu-yunda yürümek gafletinde bulunan bazı sol unsurlar, gerçeklere sırt çevirerek anladığımız kadariyle bizi «Amerika ile CHP'yi işbirliğine teşvik etmek», «CHP'yi Amerika'nın kollarına atmakla» suçlamışlardır.

Bir derginin, koskoca Amerika ile koskoca CHP'yi işbirliğine itebileceği, CHP'yi Amerika'nın kollarına atabileceği iddiasına gülüp geçmekten başka yapacak bir şey yoktur. Ancak, devrimci geçinen kimselerin, sola ihanetleri ve Amerika'ya teslimiyetleri sabit olmuş kişiler hâlâ sosyalistlere karşı savunmak gayretinde bulunmaları gerçekten hazindir.

İşte bize saldırıların yöneltildiği

günlerde gazetelerde çıkan iki ayrı haber:

Amerika'nın gezici büyükelçisi McGhee, New York'ta Türk - Amerikan Derneğinin yemeginde bir konuşma yaparak, TİP dışındaki bütün partilerin Amerikan taraftarı olduğunu söylemiştir. McGhee'nin misyonunu ANT okurları gayet iyi hatırlayacaklardır. Johnson'un son günlerinde McGhee, olağanüstü büyükelçi sıfatıyla Türkiye'ye gelmiş, iktidar ricalı ile olduğu gibi, CHP ileri gelenleriyle de temaslarda bulunmuştur. Bu görüşmelerde CHP Lideri İnönü, McGhee'ye partisinin anti - emperyalist ve anti - amerikan hareketlere artık müsamaha etmeyeceğine dair teminat vermiştir.

Bu teminattan sonradır ki, CHP tam bir Amerikancı ve NATO'cu parti kimliğine bürünmüş, gözde adamlarını Amerika'ya göndermiş ve geçenlerde de üniversitelerdeki ılgal olayları dolayısıyla devrimci gençleri «bozgunculuk, aşırı solculuk, yikencilik» suçlamıştır.

Ama CHP'ye toz kondurmak istemeyen solculara bakılırsa,

DEMİREL - İNÖNÜ
— Amerikanın hayalindeki koalisyon —

bu bildiriye yayınlayanlar, «bir kısım» CHP yöneticileridir! Bizim bildiğimiz kadariyle, bir bildirinin yayınlanabilmesi için, o bildiriye yayınlayan kuruluğun çoğunluğunun kararı olması gerektir. Şu halde söz konusu ihanet bildirisi CHP Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin çoğunluğunun oyu ile kabul edilmiştir. Kaldı ki, bu toplantıya devrimci bilinen bir çok danışma kurulu üyeleri de katılmışlardır.

Yine herkesin bildiği gibi, son CHP kongresinde merkez yönetimi kurulu tamamen kendilerini «ortanın solu»nda ve devrimci tanıtan kişilerden kurulmuştur. Yani bu bildiriye yayınlayan kurul, iddia edildiği gibi «göbekçilerden» değil, tamamen «ortanın solu» takımından kuruludur ve bu kurulda «ortanın solu» lideri Bülent Ecevit başı çekmektedir. İşte, devrimcileri suçlayan, jurnalleyen bildirinin altında bu Ecevit'in de imzası vardır.

Pekiyl, CHP'nin en devrimci tanınan insanları böyle bir jur-

nal ve ihanet bildirisine imza koyduktan sonra, CHP'nin dümensuyundaki solcularımız hangi CHP yöneticisinden devrimcilik, anti emperyalistlik beklemekteyiz? İsim vermemelidirler.

Devrimcilik, oyun değildir. Bir insan devrim savaşına, bağımsızlık savaşına bağ koymuşsa, eğer iddia edildiği gibi «tam bağımsız, gerçekten demokratik Türkiye» ülküsünü benimsemişse, tüm beyanları ve eylemleriyle bunu ispatlamalıdır.

İspatlamak için de en azından şu soruya kesin cevap vermeli: «NATO'ya ve Amerika'ya karşı mısın, değil misin?»

Ne yazık ki, en devrimci ve anti - emperyalist tanınanları da dahil, bugüne kadar CHP yöneticilerinden ve onlarla aynı paraleldeki bazı solculardan devrimci kuruluşlardan bu soruya olumlu bir cevap çıkmamıştır.

Bu tip adamları hâlâ ön plana sürmek ve ortada Amerikalıların da teslim ettiği gibi fiili ve kavliyle yüzde yüz anti -

emperyalist bir parti varken bir CHP efsanesi yaratarak kitleleri şaşırtmak devrimcilikle kabili telif olmadığı gibi, böyle bir CHP'nin desteğiyle devrimcilik taslamak, oportünistliğin ta kendisidir.

Amerikalılara yakınlığıyla tanınan Milliyet yazarı Talat Halman'ın önceki pazar yaptığı açıklamalar da, CHP'nin hangi kirlil oyunlar içinde olduğunu göstermektedir.

Amerikan Hükümeti'nin Türkiye politikası üzerinde söz sahibi olan bir Amerikalı, yarı şahsi, yarı resmi bir konuşmada Türkiye'nin iktisadi durumunu hakkında iflasa yakın bir panorama çizdikten sonra, iktisadi buhranın Türkiye'de bir askeri darbeye yol açabileceğini söylemiş, darbenin olmaması için çare olarak da «Adalet Partisi ile CHP tarafından kurulacak bir koalisyon, belki de Türkiye için en yararlı çözümlüdür» demiştir. Bu Amerikalıya göre, AP - CHP koalisyonu kurulursa Türkiye yine batı blokunda kalacak, ama böyle bir birleşme sonucunda Türkiye'de sol muhalefeti etkisi azalacaktır. Yani, yüzde 3 olarak değerlendirilen «aşırı sol»un çamına ot tikanacaktır.

CHP'nin meclis grubu başkan vekilleri Kemal Satır ve Nihat Erim, diğer CHP yöneticileri Ali İhsan Göğüş, Muammer Erten, Lebit Yurdoğlu, herhalde Amerika'ya kara kağıtları, kara gözleri için davet edilmemişlerdir. Bunlar, Amerikan emperyalizminin Türkiye için planladığı AP - CHP koalisyonunun gerçekleştirilmesi yolunda hazırlanmış çengel ziyaretleridir. İnönü - McGhee pazarlığının normal sonucudur. İhanet operasyonunun doğal gelişimidir.

«Geniş cephe»den dem vurup devrimcilğin ve bağımsızlık savaşçılığının imtiyazını sadece kendilerinde görenler, bu gerçekleri hasıraltı edip kitleleri yanıltma gayretleri sürdürdükleri takdirde, CHP'nin bu ihanetine ortak olmak sorumluluğundan kurtulamayacaklardır.

Kardeş "Emek", Dergisi Çıktı

Bir grup sosyalist tarafından hazırlanan onbeş günlük «EMEK» Dergisi, 1 Mayıs 1969 tarihinden itibaren yayın hayatına atılmıştır.

Emek, ilk sayısında «Sosyalist Potansiyelden Sosyalist Güce» başlığı altında izleyeceği temel ilkeleri açıklamıştır. Derginin bildirisinin sonunda sosyalist strateji şöyle özetlenmektedir: «Türkiye'de hakim üretim biçimi kapitalizmdir. Bu düzen kendi niteliğine uygun bir sosyalist potansiyel yaratmaktadır. Dış kapitalizmin sömürsü, Türkiye'de kapitalist düzenle kalkınmayı imkansız kılmaktadır. Sosyalizmin tek kalkınma yolu olması, sosyalist potansiyeli artırıcı bir etki yapmaktadır. Bütün sınırlarına rağmen, Türkiye'de sosyalist mücadele yapmaya elverişli bir siyasal ortam vardır. Bu ortamı devamlı olarak genişletmek de ancak sosyalist mücadele ile mümkündür. Anti - emperyalist mücadele, sosyalist hareketin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu mücadelede emekçi sınıfların öncülük

yapması, başarılı olmanın temel şartıdır. Bunun için anti - emperyalist ve anti - kapitalist mücadelenin birlikte yürütülmesi zorunludur.

Sosyalist mücadelenin yapılması sosyalist potansiyelin sosyalist güce dönüştürülmesiyle mümkündür. Sosyalist gücün geliştirilmesi Türkiye'de sosyalist hareketin bu aşamada çözmesi gereken temel sorundur. Diğer güçlerle ittifak konusu sosyalist gücün gelişmesine bağlı olarak çözülecektir. Sosyalist güç, bilinçli militanlara dayanan sağlam bir örgütte yaratılır ve geliştirilir. Türkiye İşçi Partisi'nin ana sosyalist örgüt görevini yerine getirmesi için bunu gerçekleştirmeye dönük eylem biçimlerine yönelmesi şarttır. Türkiye'de sosyalist hareketi birleştirip ileri götürecek doğru çizgi bu noktalardan geçmektedir.»

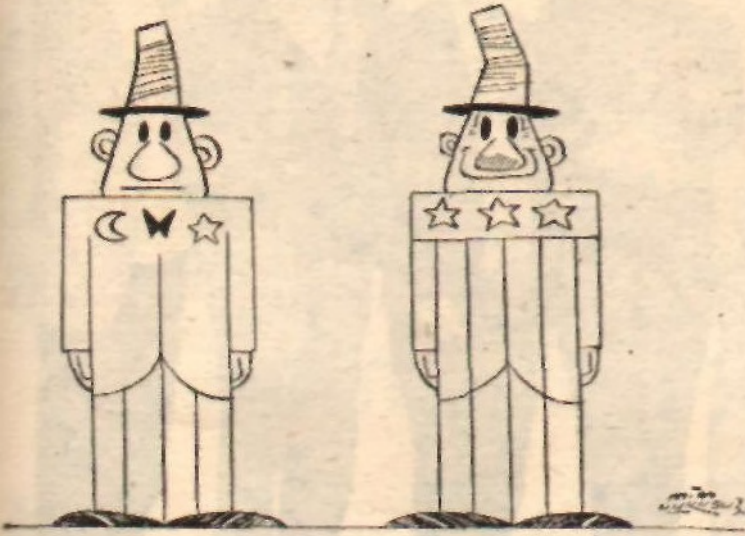
Emek'in çıkışıyla, Türkiye sosyalist hareketi yeni bir yayın organına daha kavuşmuş olmaktadır. EMEK'çilere yayın hayatında başarılar dileriz.

Türk Solu'na bir kaç söz

CHP'nin devrimci harekete açıkça ihanet etmesi ve bu ihanetin dergimizde inkâr kabul etmez olaylar ve belgelerle tescil edilmesi üzerine, öteden beri izlediği hatalı stratejinin iflas ettiğini gören Türk Solu Dergisi, geçen hafta gerçekleri anlam çıkınayacak şekilde tahrif ederek sosyalistlere yakışmayacak bir hırçınlıkla ve seviyesiz ifadelerle ANT'a saldırmıştır.

ANT'a ne kadar saldırılırsa saldırılsın, bu gayretkeşlikler CHP'nin ihanetini ve CHP bürokrasisine yaslanarak kurulan stratejinin tutarsızlığını örtmeyecektir.

Türk Solu'na, kendisini bu hırçınlıktan kurtararak Türkiye'nin gerçekleri üzerine daha serinkanlı ve belgelerle dayanarak düşünmesini ve stratejisini bu gerçeklerin ışığında bir kez daha gözden geçirmesini tavsiye ederiz.

Gidiş Dönüş

GREVLER GELİŞİYOR

«Biz, Kağıthane'nin aç, sefil, soluk benizli, fersiz gözlü, tahta nefesli Belediye İşçileriyiz.»

«Biz, anamızdan doğan alın teri dökeriz, ekmeğe peşinde koşarız. Fakat olmuyor. Yüzümüz gülmüyor, biliniyor kıymetimiz nereye gitsen, ne yapsak. Ne kadrimiz bilinir, ne karnımız deyar.»

«... İşte biz, böyle insanlar, yani işçiler toplandık geçende bir gün. Yahu dedik, biz, yürüyüş yapalım. Beyazıt'tan - Taksim'e kadar yürüdük. Grev yapalım dedik, duyurulum derdimizi halka, bizim gibi işçilere baştaki büyüklere, kalbine vicdanı insanı olanlara, öğrencilere, belki anılarları bizi, derdimizi. Anılarları derman olurlar yaramıza. Grev yaptık kardeşler.»

Kağıthane'de çağışmakta olan belediye işçileri grevlerine bu gerekçelerle bağladılar. İlk olarak kargularına Adalet Partili Belediye Başkanı Emekli Subay Zeki Üral döktü. Yama çoğunluğu Halk Partili olan belediye meclisi üyelerini aldı. İşçiler derdlerini anlatmağa çalıştılar, dinlemediler. Dinlenmeleri bir yana, Başkan, zabıta memurlarıyla birlikte işçilere grevi dağıtmaları için saldırdı. Kavga, döğüş, derken işçiler bir zabıta-yı ağır yaraladılar. Altısı mahkemeye verildi. Birinci Asliye Ceza Mahkemesi işçilerden Yusuf İğdeli'yi tutukladı, diğerlerini serbest bıraktı.

Bu olaylar olurken işçiler bağlarını bir yıl önce derde girdiğini bilmiyorlardı. Bir yıl kadar önce katıldıkları CHP'li-rin yönetimindeki Genel İş Sendikası, kaydettiği işçiler için Belediyeden toplu iş sözleşmesi hakkını almıştı. Fakat bir yıldan bu yana toplu sözleşme masasına oturmamıştı. Bu yüzden işçiler geçenlerde Hür Genel İş Sendikası'na kaydolmuşlardı. Bu sendika sözleşme çağrısı yapmak istediğinde bulunca iş-ler karıştı.

Belediyenin etekleri tuttuğu. Genel İş Sendikası bir yıldan beri unuttuğu toplu sözleşme hakkını tekrar hatırladı. Olaylar sertleşince Hür Genel İş Sendikası geri kaldı. İşçiler yardım beklerken yanlarında Devrimci İşçi Köylü Öğrenci Birliğini buldular. Gençlerden beşi devamlı olarak işçilerle birlikte kalmaya, grevi onlarla birlikte yaşamaya başladılar. Aldatılmalarını, kandırılmalarını ep-

gellemeğe çalıştılar. İşçilere a-vukat buldular.

Bu arada, Genel İş Sendikası ve Belediye grevin kanunsuzlu-ğu konusunda mahkeme kararı çıkması yolunda gayret sarfet-tiler. Bir süre sonra da mahke-me grevin kanunsuzluğuna kar-ar verdi. Yalnız, 21 asliye ce-za mahkemesi bu kararı verir-ken yargıtayın «bir grevin ka-nunsuzluğu iddiası varsa grev durdurulmaz, polis çağırılır» kararlarına aykırı hareketli. Duruşmayı da 4-5 gün sonrası yerine temmuz sonuna atarak grev kırıcı durumuna düştü. İş-çiler şimdi ellerinden alınan haklarının yeniden ele geçiril-mesi yolunda gayret sarfediyor-lar.

Amerika Birleşik Devletleri Silahlı kuvvetlerinin ülkemizde-ki işyerlerinde çalışan işçiler, a-racı şirket Tumpany Company'-in haklarını vermemesi karşın-da grev yapmağa karar vermiş-lerdir.

Bağlı oldukları Harp - İş Sen-dikası tarafından başlatılan grev, kademeli olarak yürütül-mektedir. Sendika, işyerleri bu-lunan sekiz şehirden ikisinde sadece 450 işçiyi greve çıkart-mıştır. 3000 işçi den geri kalan-ları sendikadan grev kararını uygulamak için hazırlıklı olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

41 maddelik toplu iş sözleş-mesi teklifinde sendika ve işve-ren arasındaki uyumsuzluklar i-ki noktada düğümlenmektedir. Beş aylık görüşmeler sırasında anlaşmaya varılamayan bu iki konudan biri ücret zamlarıdır. İşçilerin saat ücretlerine 50 ku-ruş zam istemesine karşılık işve-ren 20 kuruş dahi vermeğe yanaşmamaktadır. İkramiyeler konusunda da anlaşamayan ta-rafların asıl anlaşmazlığı, Ame-rika'nın iş teminatı verme-mek istemelerinden doğmakta-dır.

İşçiler ve sendika iş teminatı konusunda istedikleri hakları a-lıncaya kadar grevi sürdürmeyi kararlaştırmışlardır. Çünkü, iki toplu sözleşme döneminde de bu konuda gerekli teminat elde e-dilmediği için iki bine yakın sendikalı işçi işten çıkarılmış-tır.

Amerikalılar işçilerin direnci-ni normal şekilde kıramayacak-larını anlayınca, sendika yö-neticilerini, grev gözçülerini dövmeğe başlamışlardır. Bu zorbalardan biri hakkında so-

POLİTİKA VE ÖTESİ

mehmed kemal

Bayrak ve ticaret

Nelson Rockefeller, Başkan Eisenho-ver'e yazdığı bir mektupta:

«— Sevgili Başkanım, bayrak ticareti takip etmelidir.» diyor.

Kim bu, Nelson Rockefeller diyecek-siniz? Anlatacağım. Ant'ın geçen sayısında bu mektup çıktı. Ama Rockefeller'i yete-rince belki tanımıyoruz. Rockefeller, İkin-ci Dünya Savaşının kahramanı, sözde fa-şizmi Avrupadan kovmuş Eisenhower'ı ba-kanlık sandalyasına getirtip oturtan adam-lardan biridir. Biri o da, öteki kim, diye-cek-siniz. Öteki de, Eisenhower'ın Ulusal Dis-iplini Bakanı John Foster Dulles'tir.

Bunlar, getirip Eisenhower'ı günün bi-rinde Amerikan Başkanlığına oturtu-muşlardır. Tabii babalarının hayrına değil. Bunların mensup oldukları tröstler o sı-ra-da bir kriz geçiriyorlar. Bu krizi yenmek, kendilerini suyun yüzüne çıkarmak gerek-li. Ellerinde bir ticaret, bir de Amerikan Bayrağı var. Ticareti elde tutup, bayrağı Eisenhower'e veriyorlar. Onu oynatarak, gemilerini yürütmeğe istiyorlar. Firmaları da az değil. Ellierinde Standard Oil, First Boston Corp., Bank of New York, Interna-tional Nickel Dulles, Rockefeller Foundati-on var. Az buçuk firmalar değil bunlar.

Eisenhower Başkan olursa, onun gölgesinde dümenlerini yürütürler. Bir mil-li kahraman da kolay tavlanmaz. Tavhio-rlar işte.

«— Sen başkansı...» diyorlar. O da başkanı oluyor. Gerisi kolay. Bir de kabine kuruyorlar ona. Size kabine-nin de listesini vereyim:

D. Eisenhower: Başkan
R. Nixon: Başkan Yardımcısı
J. F. Dulles: Dışişleri Bakanı
C. Wilson: Savunma Bakanı
A. Flemming: Seferberlik Başkanı
G. Humphrey: Maliye Bakanı
P. Brundage: Bütçe Genel Müdürü
H. Stassen: Silahsızlanma Uzmanı
Allen Dulles: CIA Başkanı
A. Radford: Genel Kurmay Başkanı
Lewis Strauss: Atom Başkanı

Oldu mu? Bütün kilit noktalarını el-lerine geçirdiler mi? Ötesini varın, siz dü-şünün... Siz niye düşünceksiniz, Amerika-lı seçmen düşünmedikten sonra... Ama A-merikalı seçmene düşündürüyorlar mı bö-y-le şeyleri... Onu da şartlandırıyorlar. Büt-tün bu işlerin kokusu Eisenhower başka-nıktan düşünceye kadar sürüyor. Kapita-lizme dayanan bir sistem içinde yaşadık-ları için, öteki tröstler de bir şey söyley-miyorlar. Alavere dalavereyi ortaya çıkar-mıyorlar. Bekliyorlar, bundan sonra gele-cek seçimi... Onlar da, bir daha seçimde kazanma çareleri aradıkları için:

«— Biz size o zaman gösteririz...» di-yorlar.

Milli Savunma seçimi kazananlarda, Hariciye seçimi kazananlarda, atom, ma-tom seçimi kazananlarda, bir de CIA baş-kanlığı seçimi kazananlarda... Seçimi yi-tirenlerin, seçim üstüne ve seçim kazanan-lar hakkında söz söylemesi haylice zorlaşı-yor tabii...

Dulles, İkinci Dünya Savaşından önce Alman firmalarının Amerikadaki temsilci-sidir. Hitler'i iktidara getiren efendinin ardın-

dadır. Savaş sırasında Amerika'nın savaşa katılmamasını öğüttü. 1939 yılında İktisat-çılar kulübünde verdiği bir konferansta:

«— Almanya, İtalya ve Japonya'nın bize (Amerika'ya) saldırabileceğini düşün-mek sadece bunaklık alametidir.» der.

Tarafızlıktan yanadır.

Ama, gelin görün ki, 1956'da aynı Dul-les bu sefer çıkarı tarafızlığın karşısında olduğu için tarafızlığın hasmı canı kes-i-ir. Amerikanın burnunu hergeye sokma-sını ister. Zavalı milli kahraman Eisenho-ver, Dulles'in haberi olmayan bir basın toplantısında tarafızlığı övdüğü için, ba-sın toplantısındaki cümleleri iptal edilir ve söylediklerini söylemedi sayılır. Sakab böyle ele geçirirler. Sıkı mı, kardağın CIA nun Başkanı (Allen Dulles) yapmıştır. Büt-tün kontrol ellerindedir.

Bu Dulles Türkiye'ye geldi. Hem «le Hariciye Nazırı olarak. Bizi yönetenlere o zaman biraz para verecekti. Türkiye'ye a-yak basmadan bir gece önce, Amerikan ki-taplığında, Amerikan Haberler merkezi bi-na-sında, Amerikan Büyükelçiliğinin eski eşyalar deposunda birer bomba patladı. Bayar, Menderes, hem Ankara Valisi, hem Emlak Genel Müdürü olan Kemal Aygün, bomba patlayan yerlerde, bombanın patla-tılmasından birkaç dakika sonra giyin-miş kuşanmış, baloya gitmeye hazır ki-likta bitiverdiler. Teshis de konuştuk.

«— Bombayı komünistler patlattı-lar...»

Birkaç kuruş karşılığı yalan söyle-me dilenciligi.

Kemal Aygün'ü bugün bulup sorma-lı:

«— Halâ sanıkları bulunmayan bu bombaları CIA'nın adamları mı, yoksa komünistler mi patlattılar? Lütfen doğ-ruyu söyle misiniz?»

Söyliyemez doğruyu... Karındaki gurultu ömrü boyu bu valanlarda vata-caktır.

Parababalarının ükeleri, amaçları bellidir. Bayrak, ticaretin ardından gide-cektir. Bayrağın, ticaretin ardından gitti-ği yerler, Güney Amerika olur, Uzak Do-ğu olur. Yakın Doğu olur. savaşta kulla-nılan madenlerin yattığı Türkiye olur. Cular işlerini biliyorlar. İsimlerini saydık-larımızın çoğu öddü. Tröstler ve tröstie-rin yeni adamları ortada. Bizim ulusal çıkarlarımız, halkımız, bayrağımız da yerli yerinde duruyor. Bunun üzerinde yeniden oynamak, türlü oyunlar çevir-mek isteyenler gene var. Eisenhower'ı başkanlığa getirdikten sonra gemilerini yürüttü. onu bir kenara itenler, bugün onun muavini olan Nixon'u yeniden baş-kanlığa getirmişlerdir. Peki biz ne dü-şünüyoruz şimdi? Üstümüzde oynanan yeni oyunları nasıl göğüsleyeceğiz? İkti-dar isteyen ve ulusal bağımsızlık için iki-de bir ağzını açan İsmet Paşa'nın Eisen-hower için düşündüklerini size hatırlata-yım. Üst yanını da siz kararlaştırın bun-dan sonra:

«— Benim zannıma göre Eisenhower Türkiye'nin kaderini iyi bilen büyük A-merikalıdandır. Hatırasını saygıyla an-mayı borç bilirim.» Bayrak, ticaretin ar-dından mı gidiyor?

ruşturma varken elini kolunu sallaya sallaya Türkiye'den ka-çıp gitmiştir.

Çirkin Amerika'nın işçileri-miz karşısındaki tutumunu orta-yaya koyan grev, ya yakın bir gelecekte dayanışma halinde o-lan işçilerin zaferiyle son bula-cak, aksi halde büyüterek sekiz şehre yayılacaktır.

İstanbul Belediyesi Şehir Ti-yatrolarında kademeli olarak başlatılan grev, sendika tarafın-dan başlangıçta grev görevine çağırılan 40 sanatçı ve teknis-yen tarafından yürütülmektedir. Şehir Tiyatrolarının bütün

perdelerinin kapatılmasına se-bep olan grev karşısında bele-diye meclisindeki partilerin uz-laştırıcı rol oynamaya çalışma-larına rağmen, belediye başkanı istenen hakları vermeğe yanaş-mamaktadır.

Özellikle yol parası olarak ist-enen beş lirayı vermekten kaçınan belediye, bunun diğer sendikalar tarafından 9000 be-le-diye işçisi için örnek olmasın-dan korkmaktadır. Haklarını alma yolunda kararlı olan Şehir Tiyatroları sanatçıları ve tek-nisyenleri grev yolundaki savaşı-larını haklarını alıncaya kadar

direnmeğe kararlıdır.

DİSK'e bağlı Kimya İş Sen-dikası da, Topkapı'da kurulu Alman sermayeli Hoechst ilaç fabrikasında grev yapma kara-rı almıştır. Sendika başkanı Necat Öktem, Türkiye'de yılda yüzde 1000 kâr eden ilaç firma-larının işçi sendikalarını kas-den greve sürüklediklerini be-lirtmiştir. Açıklamaya göre şir-ketin ilaç sanayinde günlük ka-garı üretimi 100 bin lira, bir işçinin ortalama üretimi bin li-radır. Buna karşılık işçinin or-talama günlük brüt ücreti 21 lira 60 kuruştur.

Polisçe aranan devrimci gençler konuşuyorlar

● Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nin devrimci öğrencileri ve asistanları, gerek Amerikancı Rektör Kurdaş'ın gerekse Sükan'ın yalanlarını ortaya koydular.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin işgali ile ilgili olarak haklarında alınan tutuklama kararını uygulamak için bütün jandarma ve Polis teşkilatının yakalamak üzere aradığı dört öğrenci ile iki asistan geçen hafta içinde yaptıkları basın toplantısında... Soldan itibaren öğrencilerden Sinan Cemgil, İrfan Uçar, Ahmet Sina, Münir Aktoğa ile asistanlardan Muammer Soysal, Metin Durgut...

Üç gazeteci, Ankara'da Kızılay Genel Merkezi önüne davet olundu. Sonra iki otomobile gazeteciler, çok basamaklı bulunan bir apartmana götürüldü...

Gazeteciler karşılarında, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin öğrenciler tarafından işgaliyle ilgili olarak haklarında gıyabi tevkif müzekkeresi kesildiği için polis ve jandarmanın harıl harıl aradığı öğrencilerle iki asistanı buldular...

Öğrencilerden Sinan Cemgil, İrfan Uçar, Ahmet Sina, Münir Aktoğa ile asistanlardan Muammer Soysal ve Metin Durgut bir basın toplantısı tertiplemişlerdi. Toplantıya, aranan öğrencilerden Mustafa Taylan Özgür, İbrahim Seven ile Asistan Ergün Günce rahatsız oldukları için katılmamışlardı...

Ortadoğu Teknik Üniversitesi'ni jandarmasının hiyamesinde basan polis, işgal altındaki rektörlük binasında hiç kimseyi bulamamıştı. Fakat, savaçlık bir takım tahminler üzerine öğrenciler hakkında tevkif talep etmişti.

Tevkif kararlarının öylesine rasgele olduğu meydandaydı ki, İrfan Uçar ile Ulaş Bardakçı, Üniversitede işgal devam ederken Gaziantep'te düzenlenen bir toplantı için altına imza attıkları bir dilekçeyi valiye vermişlerdi. Aynı şekilde başka öğrenciler Diyarbakır'da idi... Fakat hepsi hakkında da tevkif kararı çıkarılmıştı...

Jandarma ve polis tarafından aranan öğrenciler üç gazeteci ve şunları söylediler:

— O.D.T.Ü. üç A.I.D. görevlisi Amerikalı ve iki Amerikan taraflısı Türkün gayretleri ile kurulmuş bir üniversitedir. Kuruluş amacı, Amerikan emperyalizmine yurdumuzda ucuz ve teknikten anlayan araçlar yetiştirmektir.

— O.D.T.Ü'de eğitim sistemi Amerikan eğitim sistemidir. 5500 öğrencisi olan üniversitede, Amerikan baskısı olmayan bir tek kitap, ve Türkiye ile ilgili bir tek satır okutulmaz.

— Kurdaş, bu sistemi senelerdir yürüterek ve son olaylardaki tutumu ile ispatlamıştır ki, Amerikan emperyalizminin üniversitedeki somut temsilcisidir.

— Öğrenci, karşısında olduğu bu sistemi ve yöneticilerini uzun uzun eleştirmiştir.

O.D.T.Ü'de Amerikan yapısı raylarda yürütülen eğitimin değişmesini montajcı olmayan, üretime ve Türkiye'nin şartlarına dönük milli bir eğitim istemistir. Ve görmüştür ki bu yöneticiler haklı isteklerini hiçe saymaktadırlar. O zaman, yöneticilerin üniversitede bulunmaları için bir gerekçe kalmamıştır.

Bu, kitlenin gelişmesine ayak uyduramayan sistem ve yöneticiler karşısında, kitlenin patlamasıdır.

— İşgal kararı, polis zihniyetindeki kişilerin ısrarla belirttikleri gibi bir avuç anarşist değil, bilinçli, Anti - emperyalist 3000 O.D.T.Ü'linin toplandığı forum almıştır.

— Forumda rektörlük binası bir Amerikan üssü olarak kabul edilmiş ve işgaline karar verilmiştir.

Bu sloganlardır ki, Amerikancı iktidarın, rektörün ve diğer kuruluş ve kişilerin yüreğini hoplatmış, olaylar halkoyuna yanlış aksettirilmiş ve hareket alçakça iftiralara hedef olmuştur. Diğer üniversitelerde de işgaller yapılmıştır, ama kimse'nin kılı kıpırdamamıştır, O. D. T. Ü'dekine.

Yönetilen iftira ve yarıftmalardan bir - kaç şunlardır:

— Sükan, üniversitede buldu-

ğu telsizi, geçen yıl rektörün elektrik bölümüne emir vererek, nizamiye ile nöbetçi amirliği arasında irtibat kurmak için yaptırdığını biliyordu, ama küçük polis kafası, bu gerçeği açıklamayı mahzurlu buldu.

— Üniversitenin bütün bölümlerindeki bekçi defterlerinde, polisin üniversiteyi bastığı gecenin sabahına kadar hiçbir vukuat ve tahribat olmadığı belirtilmektedir. Bekçiler idarenin bekçileridir.

Pazar sabahından itibaren üniversitede, yurtların dışında bir tek öğrenci kalmamıştır, öyleyse tahribatı kim yaptı? Bu tahribat için polise emir verenler, tabii ki gerçeği gizleyecekler.

— Halkın namus konularındaki hassasiyetini bilen sağıt gazeteler alçakça yalan ve iftira kampanyasını bu konu üzerine kurmuştur. Neden, bulduklarını iddia ettikleri kadın kilotlarının bir tanesini ortaya koymadılar?

— Korkunc silahlardan bahsediyorlardı, basit bir iki savunma aracının dışında bir şey bulup gösterebildiler mi?

— Şimdi, yarattıkları oyuna son bir perde daha ekliyorlar, üniversitedeki devrimci öğrenci ve öğretim üyelerini harcama kampanyasını başlattılar. Ellerinde hiç bir delil olmaksızın yaptıkları bu hareket, O. D. T. Ü'de zannettikleri gibi devrimci ve hakk sesi susturamayacaktır.

— Çözümü onlara biz söyleyelim:

— Kurdaş, O.D.T.Ü'de ARTIK REKTÖRLÜK YAPAMIYACAKTIR.

— Ona bağlı yöneticiler O. D. T. Ü'de daha fazla kalamayacaklardır.

— O.D.T.Ü'de milli olan bir eğitim sistemi kurulacaktır.

Ancak bunların gerçekleşmesi öğrenciyi tekrar sıralarına ve yeni kitaplarına döndürebilir.

Ve öğrenciler özellikle şu noktalar üzerinde duruyorlardı:

— İçişleri Bakanı Sükan diyor ki, Üniversitede öğrenciler büyük tahribat yapmıştır. Bu yalanın dik alâsidir. Çünkü, baskın sabahına kadar aramızda bulunan gazeteciler, durumu görmüşlerdir. Elimizin altında bütün kapıların anahtarları varken, halkı kapıları kırmanızı

düşünmek için deli olmak gerekir.

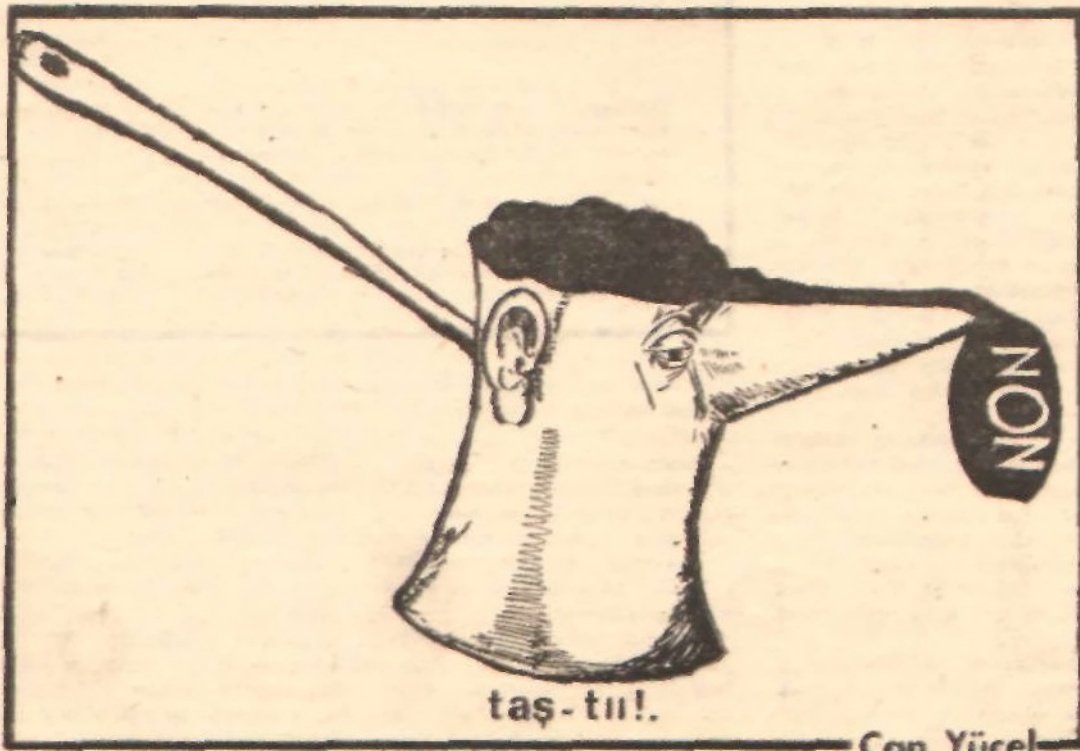
Kadın kilotları bulunduğu iddiasına gelince Üniversite'yi basan polislerin evlerinde de eşlerinin ve kız kardeşlerinin dolap ya da bavullarında iç çamaşırları vardır. Kız yurtlarına giren polislerin dolap ve bavullardan aldığı kilot ve iç çamaşırları ne ifade eder? Böyle bir yalanı ortaya atanlar, iddia ettikleri gibi mahkeme-i kübrada değil, bir gün gelir adil yargıçlar önünde hesap verirler. Bunun örnekleri yakın geçmişte görülmüştür ve henüz tazeliğini korumaktadır.

Türkiye'de İslam devleti hazırlığı

Türkiye'de «İslam devleti» kurmak için öteden beri çalışanların, bu amaçla kurulan «Rabitatül Âlemül İslam» (Dünya İslam Birliği) ile temas kurdukları ve bu kuruluşun hac zamanı Mekke'de yapılan genel kurul toplantısına başta Diyanet İşleri Başkan yardımcısı Yaşar Tunagür ve Bugün gazetesi sahibi, hapishane kaçağı Mehmet Şevket Eyyi olmak üzere birçok din görevlisinin katıldığı açıklandı.

Eyyi'nin bu toplantıda, «yakında uzun zamandan beri mücadelesini yaptığımız şariat devletini kurmak için harekete geçeceğiz» dediği, camie gitmeyen herkesi komünistlikle itham edip hacı adaylarına «mahallenizde ne kadar camie gitmeyen insan varsa hepsini tesbit edin. Sizlere hareket emri verildiği zaman ilk üç bu insanları öldüreceksiniz» şeklinde konuştuğu da ifade edilmektedir.

1962 yılında Suudi Arabistan Kralı Faysal tarafından kurulan «Rabitatül Âlemül İslam» teşkilatının, Suudi Arabistan petrolünü işleten Aramco petrol şirketinden yarı resmî olarak sağladığı 500 milyon lira civarındaki bütçesinden Eyyi'nin masraflarını karşıladığı ve ona, son model siyah bir otomobil tahsis ettiği de belirtilmektedir.

Temmuz'da Gençliği Bekliyen Görev

Osman S. AROLAT

Ferruh Doğan

ÜNİVERSİTELİ genç kardeşlerim, omuzdaşlarım, kavga arkadaşlarım!

Son yıl içerisinde dünyada çok önemli olaylar birbirini büyük bir süratle izledi. Kimi olaylar bir anda ekonomik dengede büyük değişiklikler meydana getirdi. Kimi olaylar siyasi dengeyi altüst etti. Fransa'da devallasyon, De Gaulle'nün düşüşü, Çekoslovakya'ya Sovyet müdahalesi, Ortadoğu'da İsrail saldırıları, Çin - Sovyet sınır çatışmaları ve dünyanın dört bir yanını birdenbire saran Mayıs - Haziran gençlik hareketleri... Hepsi bir yılın 365 günü içerisinde ortaya çıktı.

Açıklıkla ortaya koymak gerekir ki, Türkiye'de sol hareketin liderliğini yapması gereken örgütün yöneticileri bu hız gelişmeye ayak uyduramadılar. Değerlendirmeleri kimi yerde eksik, kimi yerde yanlış sonuçlar getirdi. Ve giderek sol hareketi geçici bir kaosa sürükledi.

Bu dönem içerisinde gençlik hareketleri bazen eksik, bazen yanlış, ama genel çizgisiyle emekçilerle birlik olma, yandaşlık etme görevini asla unutmadan gelişti. Üniversite işgallerinden hemen sonra başlayan fabrika işgallerinde, toprak işgallerinde gençlik emekçilerin yanında yer aldı. Grevlerde, mitinglerde emekçilerle beraber oldu. Amerikan gavaruna direnmeye işçilerin, köylülerin desteğine başvurdu. Böylece ilke-mizde gençlik hareketleri belli bir noktaya ulaştırıldı.

EĞİTİM süreci içerisinde bir sınıf olmadıkları bileni ve bir sınıftan yana olmaları gerektiği gerçeğini gören gençlerden büyük kısmı emekçi sınıfların yanında yer aldılar. Ama bu yer alma, gençlerin, var olan, başlatılan hareketlere katılması şeklinde oldu. Oysa bu hareketlerin sürekliliği için halkın her döneminde var olan derinliklerini, sorunlarını bilmek, bunları devamlı dile getirmek, başka bir deyişle eylem yaratıcı olmak gerekirdi. Bu başlanmadı. Bunun ancak halkla sürekli bağlar kurmak, onunla birlikte yaşamakla mümkün olacağı şüphesizdir. Ne var ki, bu gerçek, geçen gençlik eylemlerinde ölçü olamamıştır.

Genç üniversiteler bugüne kadar emekçilerin var olan eylemleri sırasında onlarla birlik olmuşlar, eylem sonunda bir bıçakla kopartılmışçasına o yöreden bağlarını kopartmışlardır. Sürekli ilişkiler henüz söz konusu dahi olmamıştır. Ancak bazı örgütler yeni yeni kendi yaptıkları eylemleri anlatan broşürleri, bildirileri, afişleri Anadolu'ya göndermeğe başlamışlardır.

Çoğunluğu büyük kentlerin merkezlerinde yaşamakta olan devrimci üniversite öğrencilerinin boş zamanlarını toprak ve sanayi işçilerinin yaşadıkları alanlara kaydırmaları, bunu bilinçle ve örgütlü olarak yapmaları, kendilerinin sürekli devrimci olmalarını sağlayacaktır. Gençler, ancak bunu başardıkları oranda gerçek devrimci eylemden söz edebilirler.

DİŞARIDAN bilinç taşınması gereken emekçi kitleler harekete geçirilerek kendi liderlerini yaratmaları sağlanabilir. Bunun yapılabilmesi, populist eğilimlerden, bize zorla kabul ettirilmek istenen burjuva toplum değerlerinden ayrıldığımız oranda mümkün olacaktır. Ve giderek belli bir iççelik- le, bizi, burjuva toplumunun şartlanmalarından, küçük burjuva bireyciliğinden kurtaracaktır.

Öğrenciler hep kendi başlarına yapıp bütünüledikleri hareketler sonunda soyutlanma, tecrit olma korkusu içindedirler. Bu korku onları kimi yerde yanlışlara, iç çekişmelere itmektir. Yılgınlıklar, kopmalar, bu hareketleri izlemektedir.

Oysa, emekçilerle birlikte sürdürülen her eylemin sonu, yeni bir coşkunluk, bir genişlemenin, bir çoğalmanın başlangıcı olmaktadır. Bir üniversite işgalinin ardından gelen suçlamalar, hiçbir zaman bir toprak işgalinden, emekçilerle birlikte yürütülen bir grevden sonra söz konusu edilememektedir.

Üniversite çevresinde yürüttüğümüz ve bir anlamda örnek olarak sunduğumuz hareket bile hakim çevreleri büyük bir telaşa düşürmektedir. İşgal olayları, yönetime katılma istekleri bizden hemen sonra yakın çevrelerdeki işçilerden, köylülerden gelmektedir. Bunun engellenmesi için egemen çevreler, bu alanlarda toplum polisi orduları kurmaktadır. Bütün rotatifleri doğruları yanlış gösterme, üniversiteli öğrencileri lanetleme yolunda harekete geçirmek istemektedirler. Eylem yapılan alanlara, engelleme için bütün güçlerini yığmakta, yapılan eylemleri yanlış yanıtsmak için ellerindeki bütün imkanları kullanmaktadır.

SON yıl içerisinde köylülerle birlikte yapılan mitinglerde hakim çevreler, ellerinden geldiği oranda engelleme çabası harcamışlardır. Adam tutup saldırtmışlar, mitinglerde karşı bildiriler dağıtmışlar, gençlerin içlere, köylere girmesini önlemek için polis teşkilatını harekete geçirmişlerdir. Ama Gerze'de, Derby işgalinde, Akhisar'da egemen çevrelerin yalan araçları, toplum polisleri işlerliklerini yitirmişlerdir. Bir Söke mitinginin, bir Diyarbakır mitinginin yapılmasını engelleyememişlerdir. Engellemezler de... Öğrencilerle emekçilerin bir arada oluşları, birlikte eylem yürütmeleri zorbalıkla önlenemez.

Artık işçi çevrelerine, köylülere gidip eylemi doğrudan doğruya onların arasında, onlarla birlikte yapmanın dönemi gelmiştir.

Üniversiteli genç kardeşlerim, omuzdaşlarım, kavga arkadaşlarım.

Temmuz yakındır.

Temmuz, sizlerin üç aylık bir süre emekçi halkla birlikte eylem sürdürebileceğiniz bir dönemin başlangıcıdır.

Temmuz, pamuk tarlalarında 12 saat çalışan ırgatların, tensikatla kapı dışarı edilen işçilerin, ürünü para etmeyen köylülerin bunların nedenlerini aradığı aydır.

Ülke gerçeklerini, sömürüyü, Amerikan gavarunu, işbirlikçilerini, tefecileri ve emekçi halktan yana işlemeyen banka kredilerini, yolsuzluğu, susuzluğu, okulsuzluğu anlatmak için, kısacası sınıf bilincini vermek için devrimci öğrencilerin emekçi halkla kaynaşması gereken aydır.

ONUN için örgütlen.

Köylere ve işçi merkezlerine git! Bildiğini anlat. Bilmediğini öğren. Emekçilerle birlikte yaşa.

Küçük burjuva popülizminden, bireyciliğinden, kırsal tartışmalardan kurtul.

Gerçek devrimciliğe adımı at!

BAŞ DERMİZ

Yıkılan yorgun savaşçı De Gaulle'ün 3984 günü

On yılı aşkın bir süredir Fransa'nın ahıyazısını elinde tutan, dünya politikasında ağırlığını duyuran General de Gaulle çapında bir devlet adamının birdenbire politika sahnesinden çekilmesi, böyle bir ihtimal varsayılmakla birlikte, bütün dünyada şok tesiri yapmıştır.

Yaşlı savaşçının fırtınalı hayatında bu tür gel - gitler eksik olmamıştır. General'in hayatı, âdetâ iktidarla inzivaya çekildiği köyü Colombey - les - deux Eglises arasında bir gel-git dizisi olmuştur.

Fransız direncinin kaynağı olarak nitelenen 18 Haziran 1940 çağrısının adamı General de Gaulle, kurtuluşun sonra 16 Haziran 1940'da «partiler rejimi» diye adlandırıldığı kısır parti çekişmelerini protesto amacıyla köyüne çekilmiş, yeniden iktidara dönmesi için 1958'i beklemek gerekmiştir. Fransa'da Pflimlin Hükümeti, Cezayir Savaşı'ndan 3-türü ekonomik ve politik planda tam bir kargaşaya sürüklenmiş, 13 Mayıs Cezayir ayaklanması General'in ikti-

dara gelmesini sağlamıştır. Aynı yılın 28 Eylül'ünde yapılan halk oylamasında generalin teklif ettiği yeni anayasa oyların yüzde 79.2'si ile kabul edilmiştir. Bu, beşinci cumhuriyetin doğuşudur. İki ay sonra yapılan yasama seçimlerinde generalin partisi Bourbon Sarayı'na 204 milletvekili sokmayı başarmış, 1959 başında ise General, cumhurbaşkanı olarak Elysee Sarayı'na girmiştir.

General, iktidara sağlanca yerleştikten sonra şu iki temel politik felsefenin uygulayıcısı olmuştur: İstikrar ve bağımsızlık. De Gaulle, bu dönemde Cezayir sorununun çözümüne de girişmiş, bir dizi manevradan sonra, nihayet 8 Ocak 1961 referandumuyla Cezayir'in kendi kaderini kendisinin tayin etmesini gerçekleştirmiştir.

İktidarı süresince aşırı sağın çeşitli darbe teşebbüslerini akim bırakan General de Gaulle, dış politikadaki başarılarına karşın, iç politikada, özellikle sosyal konularda başarı gösteremediği için zamanla

zayıf düşmeğe başlamıştır. 1962 seçimlerinde sol cephenin aday Mitterand'ın yüzde 44.80 oyunu karşılık yüzde 55.19 oy alarak ancak ikinci turda başkan seçilebilmiştir.

1968 yılı ise, generalin sosyal politikasının geniş emekçi yığınlarına yadsınması yıl olmuş. Mayıs - Haziran'da 10 milyonu aşkın emekçi, greve giderek Gaullist iktidarı perişan etmiştir.

General de Gaulle, daha sonra yapılan yasama seçimlerinde partisinin kazandığı büyük başarıya rağmen, iktidarı daha da sağlamlaştırmak üzere bir takım reform tasarımlarını halk oylamasına sunmuş üstelik bu oylamaya bir plebisit niteliği vererek, «evetler çoğunluğu» sağlamadığı takdirde iktidardan çekileceğini kesinlikle açıklamıştır.

Fransa'nın kaderine 11 yıldır beri hükmeden General de Gaulle Senato'nun yetkilerini kısıtlanmas ve yeni bölgeler sistemiyle ilgili reform tasarımlarının «evet» çoğunluğu nu sağlayamaması üzerine, çözüm-

Sosyalizmsiz Dengen

BİZZAT General de Gaulle tarafından referandumdan plebisite çevrilen halk oylaması, çoğu tahminlerin doğrultusunda sonuçlanmış ve geçen pazar yaşı devlet adamı, Fransız halkının çoğunluğunun hayır demesi üzerine bir kez daha ve şüphesiz bir daha dönmek üzere köyünün yolunu tutmuştur.

Yorgun savaşçının on yılı aşkın bir süredir tek başına hükmettiği Fransa'nın başından ayrılması, kendi ülkesinde olduğu gibi, dünyanın bütün ülkelerinde de misli görülmemiş tepkiler yaratmıştır.

Sadece 1969'un değil, son yılların en önemli politik olaylarından biri olarak nitelendirilmesi gereken bu olayın Fransa'da ve dünyada bir dizi karmaşık gelişmelere yol açması doğaldır. Gerçekten de General de Gaulle'nin şahsi damgasını taşıyan Fransız politikasının, hele generalin bağımsız bir dış politika izlemeye karar verdikten ve bu yolda somut adımlar attıktan sonra, dünya politikasını birinci derecede etkilediği, dostun da düşmanın da teslim etmesi gereken bir olgudur. Bu nedenle de, General'in Fransa'nın dümenini elinden bırakmasının, Fransa'nın iç ve dış politikasında çeşitli sarsıntılara, giderek beklenmedik değişimlere yol açması son derece mümkündür.

Dünyanın çeşitli başkentlerinde, şimdiden, bir taraftan Generalin plebisit tuzağına nasıl düştüğü üzerine yorumlar yapılırken, öbür taraftan da Fransa'nın politik konjonktüründe ne gibi değişiklikler olabileceği tartışılmaktadır.

Fransa'nın politik ağırlığını en fazla duyurduğu meselelerde ve özellikle Fransa'nın karşı çıktığı ülkelerde General de Gaulle'ün gidişi daha fazla ilgiyle izlenmektedir. Bu ülkeler, başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere, İngiltere, İsrail, giderek Atlantik Paktı'nın bendeleridir. Nitekim Atlantik dünyasının yine başta Birleşik Devletler ve onun dümensuyunda seyreden üyeleri, bir süredir, Atlantik politikasına kök söktüren bir belalı ihtiyardan kurtuldukları için nerelerine kına yakacaklarını bilememektedirler.

● General De Gaulle'ün düşüşünde CIA parmağı var mı, yok mu?

«Bu ne derece etkin olmuştur» küçümsemesine ise kulak vermemek lazımdır. Bir kere para bu tür kampanyalarda etkin bir güçtür; ikincisi, generalin ahıyazısını değiştiren, büyük etkilerden çok küçük etkilerin birikimi olmuştur.

Gegenlerde bu konu ile ilgili olarak yazdığı yazıda, bir sevgili dostumuz, «İşte size CIA'nın parmağı olmayan bir olay» diyordu generalin gidişine...

Şüphesiz ortada planları NATO'nun kasasından çıkmış, bizzat CIA ajanlarıyla yerli işbirlikçiler tarafından gerçekleştirilmiş bir «Yunan Cuntası» örneği yok. Ama dış politikada olduğu gibi, iç ve dış ekonomik politikada Avrupa'daki Amerikan hegemonyasına başkaldıran bir politikanın şu yada bu şekilde bertaraf edilmesinin, Washing-

ton'un, giderek yıllardır Ortak Pazar'a kapağı atmak için çaba gösteren İngiltere'nin ekmeğine yağ sürmediğini elbette ki iddia edemeyiz. Amaca, ille de kaba ve kör parmağın gözüne bir CIA oyunu ile ulaşmak şart değildir. Hele bu ülke, Fransa gibi bir ülke olursa o zaman mutlaka daha ince ve dolaylı oyunlar tezgahlamak lazımdır. O halde geliniz, CIA'nın marifeti demeyelim olup bitenlere ama, Anglo - Amerikan politikasının ekonomik ve politik alanlarda bir süredir tezgahladığı oyunların da olayın etkenlerinden biri olduğunu kabul edelim.

Nitekim gerek General De Gaulle'ü bile bile ladese iten tavrının nedeni üzerine yapılan spekülasyonlar, gerekse de General'in gidişinden sonra ortaya çıkan politik ortamda umulmadık önem kazanan Pompidou, Glacard ve merkezilerin durumu çeşitli yönlerden dikkati çekmektedir. Öncelikle cevaplanması gereken soru, General'in Mayıs - Haziran sosyal patlamasından sonra geldiği çizginin ne olduğudur. Bu konuda fazla ayrıntıya

girmeden şöyle bir düşünce dizisi tersi sürülebilir:

General de Gaulle, Mayıs - Haziran patlamasında ilk kez büyük Fransa rüyasından uyanmış ve on yıldır büyük sermayenin dümensuyunda, emekçi kitlelerin alabildiğine zararına sürdürdüğü sosyal politikanın ne tür bir çıkmazda olduğunu anlamıştır. Üstelik, Mayıs - Haziran patlamasında ezici çoğunlukta emekçi kitlelerin harekete geçirmeyi başaran ve böylece de iktidarın eşğine gelen sol cephe, kapıda beklemektedir. O halde on yıldır bunca emekle politik ve ekonomik planda istikrara kavuşturduğu, kolonyalizm kösteginden kurtarıp gerçekçi ve kompleksiz bir dış politikanın uygulanmasıyla dünya ulusları arasında haklı bir prestije ve etkin bir politik ağırlığa ulaştırdığı Fransa'nın sosyal yaralarını da mutlaka sarmak zorunludur. Artık General'in tek düşüncesi budur. İşçiler fabrikalarını kârlarına katılmadılar. Oysa solu Gaullist'lerin lideri ve General'in mutemed adamı Rene Capitant'ın (*) baş-

FRANSA'YA 11 YIL HÜKMEDEN İHTİYAR
— Artık başka kuvvetler ağır basıyor —

de durarak 27 Nisan'ı 28 Nisan'a bağlayan gece cumhurbaşkanlığın istifa etmiştir.

Bir plebisit niteliğinde yaptırdığı reform tasarıları referandumunda General de Gaulle, soldan sağa çeşitli ve son derece karmaşık bir yelpazenin ağır basmasıyla «Hayır» cevabını almış, General'in bütün prestijini ortaya koymasına rağmen yüzde 52 evet oyuna karşılık yüzde 48 oranında oyla tasarılar reddedilmiştir.

Couve de Murville'in hazırladığı tasarıların öngörülen başkanlık seçimlerine kadar işleri yürütmek üzere, işbaşında kaldığı Senato Başkanı Alain Poher'in ise anayasa uyarınca «geçici başkan» olarak göreve çağrıldığı Fransa'da, bugün sağdan sola uzanan çeşitli parti ve formasyonlar, hummalı bir çalışmada meşguldürler.

Eski Başbakan Pompidou, beklenildiği gibi, Gaullist UDR partisinin cumhurbaşkanı adayı olarak ortaya çıkmıştır. Pompidou'yu eski Marsilya Belediye Başkanı ve Sos-

yalist Partisi'nin sağ kanat liderlerinden Gaston Defferre'in adaylığı izlemiştir. Sol cephe ise, Komünist Partisi ve öteki cumhuriyetçi kuruluşların katılımıyla Birliğin saptanması yolunda çaba göstermektedir. Bu arada, geçici cumhurbaşkanı Alain Poher'in de merkezilerin adayı olarak ortaya çıkması söz konusudur. Geçen halk oylamasında şartlı «evet» diyen eski Maliye Bakanı Giscard d'Estaing'in, Pompidou'nun adaylığı karşısında takımacağı tutum henüz kesinlikle bilinmemektedir. Ayrıca, yine merkezci çevrelerde Dördüncü Cumhuriyet'in maliye bakanlarından Antoine Pinay'ın adaylığından da söz edilmektedir.

Sol cephe Mitterand'ın adaylığı konusunda çaba harcanmaktadır. Genel kanı, şimdiden başlayan başkanlık mücadelesinin, çoğunluğun pamuk ipliğine bağlı olduğu düşünülürse, son derece ince hesaplara dayanacağı, dolayısıyla da çok çetin geçeceği merkezindedir. Bu açıdan bakıldığında Fransa son derece önemli olaylara gebe görünmektedir.

in iflası

savunucusu olduğu işçilerin kâra katılmasını öngören Vallon Planı, yıllar yılı tekelci büyük sermayenin adamı Pompidou tarafından hasıraltı edilmiştir. General kararını vermiştir: Azı vermekten, bütünü riske eden büyük sermayeyi dinlemeyecektir. Azı verecek, bütünü kurtaracaktır. Çünkü General'in büyük Fransa'sı, Sol'un Fransa'sı değildir. Pompidou gidecek, Capitain da, partisipasyon (katılma) da gelecektir. Ve General, gerekirse büyük oynayacaktır. Ona göre bu ne sağ ve ne de sol bir yol değildir. General'in ortaya attığı yol, «Üçüncü Yol»dur.

● Asıl kavga De Gaulle'ün «Üçüncü Yol» politikası üzerindedir.

De Gaulle'ün bütün riskleri göze alarak referandumu plebisite çevirmesinin ve Sol'un dışında «hayır» kampanyasına canla başla sarılan çeşitli çıkar gruplarının General'e karşı çıkmasının gerçek nedeni, ne Senato'nun yetkilerinin kısılanması, ne de Yeni Bölgeler Sistemi'dir. Bunların dolaylı etkileri olduklarını kabul etmekle birlikte, biz asıl savaşın «Üçüncü Yol» üzerine yapıldığı kanısındayız.

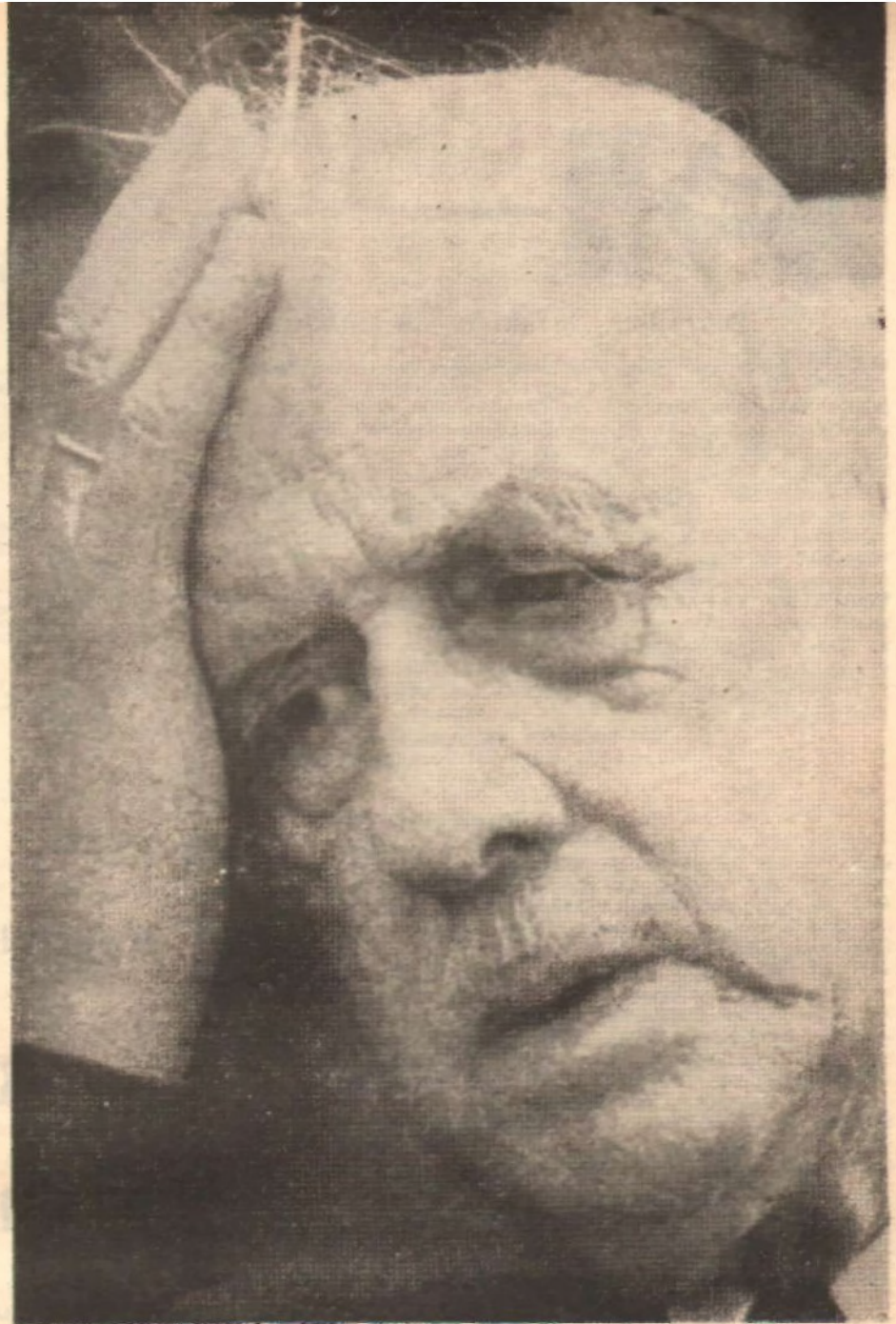
Tekelci büyük sermaye ve hizmetindeki çeşitli politik formasyonlar ve bunların dolaylı bir biçimde de olsa dayandığı anglo - amerikan çevreleri (Federal Almanya'yı dışarıda tutmuyoruz), sol cephenin iktidarın eşğine geldiği bir dönemde, son bir irdelemeye emekçi yığınlarını uyutmaya, dolayısıyla burjuvazinin devletin dümeninde kalmasını amaçlayan Üçüncü Yol'a tehlikeli bertaraf edemeyeceği düşüncesindedir. Bu düşüncenin uygulayıcısı, tekelci büyük sermayenin güvenilir adamı Pompidou'dur. General'in eski bendesi, bu konudaki sabırsızlığını Cenevre ve İtalya'da verdiği tahlişiz demeçlerle belirtmiş, hattâ bu yüzden de General'den hatırı sayılır

bir zalgıt yemiştir. Ama Pompidou o gün bugün boş durmamış, «Gözlerim gözlerimde, evet diyeceğim» uyutmasına rağmen, Atlantikçi merkezilerle kumpas kurarak el altından sol oylara katılıp General'i dize getirecek oyların seferber edilmesi yönünde çabalarını eksik etmemiştir. Bu konuda General'in çevresindeki bürokrat oligarşinin yanlış tahminlerle «yorgun savaşçı»yı uyuttukları da ileri sürülebilir. Gerçekten de Paris Match'ta referandum öncesi yazdığı bir yazıda Tournaux, İçişleri Bakanlığı'nın General'e yüzde 52'den yüzde 58'e uzanan bir çoğunluğu garantilediklerini öne sürmektedir. Bu olgunun, belki de bile bile ladesin cevaplandırılmaması güç nedenine, az da olsa, ışık tutacak nitelikte olduğu kanısındayız.

Kısacası şu: Tekelci büyük sermaye, Mayıs-Haziran olayları sırasında kapağı dayandığını gördüğü Sol'a yaşlı generalin biraz da duygusal «Üçüncü Yol»u ile karşı çıkamayacağını farketmiştir. Mayıs - Haziran olaylarında dirayet gösteren, üstelik tekelci büyük sermayenin güvenilir adamı olan Pompidou, Sol'a karşı saptanacak mücadeleyi daha da etkin bir biçimde yürütecek niteliktedir. Önce De Gaulle gitmelidir; sonra Pompidou'nun adaylığının desteklenmesi konusunda merkezilerle, aralarında geniş fikir ayrılıkları bulunmasına rağmen Giscard'çılarla nasıl olsa bir ortak çizgi bulunacaktır. Hattâ gerekirse, pek marifetmiş gibi ısrarla «diktatör adamı» diye tanıtmak istenen Poher'in geçici başkanlığı bile göze alınabilecektir.

Şüphesiz General'in yenilgisinin en önde gelen etkeni, nüvesini ezici bir çoğunlukla Komünist Partisi'nin teşkil ettiği sol cephenin yarattığı ortam olmuştur. Tekelci büyük sermayeyi bu denli ürktüren de, esasen Sol cephenin Mayıs - Haziran olaylarıyla ulaştığı son derece etkin ve ürktürücü düzeyidir.

Ama Sağ'ın kendi iç çelişkileri içinde bocaladığı bir sırada Sol cephenin durumu nedir? Sol cephe potansiyel olarak bugün elinde tuttuğu gücü gereği gibi kullanabilecek, büyük sermayenin uygulamaya hazırlandığı yeni stratejiye karşı çıkmayı başarabilecek midir?

Sağcı takımın aralarındaki büyük çelişkilere rağmen «ölüm kulum savaş» sloganı altında her türlü aracı seferber ederek hummalı bir çalışmaya girmesine karşın, başta komünistler olmak üzere, bazı cumhuriyetçi kuruluşların «Birlik» çağrısı dışında, sol cepheye girdiği bu tür bir şansa tanınmak için vakit erkendir. Hatırlarda olduğu üzere, sosyalist partisi, General'e karşı Mitterand'ın sol cephenin ortak adayı olarak ortaya atılmasında oldukça kaypak davranmış, fakat sonunda Birlik çizgisine gelerek olumlu bir adım atmıştı. Oysa Sosyalist Partisi, 1968 Aralık'ta Puteaux'da yaptığı büyük kongrede, Waldeck Rochet'in deyişiyle bir adım daha geri atmış, Fransız Komünist Partisi'nin Çekoslovak olaylarındaki durumu belli iken, Çekoslovak Oyları'nı bahane ederek birlikte hareket umutlarını hasıraltı edici nitelikte karar almıştır.

● Fransa için kurtuluşun tek yolu ancak sosyalizmdir.

Şimdi gerek Guy Mollet'in yeniden kaypak demeçler vermesi — ki Mollet'in demeci Türk basınına ek-sik aktarılmış, dolayısıyla yanlış değerlendirilmelere yol açmıştır —, öteden beri sağcılığın ün yapan ve sol birliği her fırsatta köstekleyen Marsilya'nın eski sosyalist belediye başkanının aceleyle başkanlığa adaylığını koyması ve bu konuda kongreden destek istemeye karar vermesi, sosyalistlerin 1925'ten bu yana izledikleri kaypak politikaya bir yenisini daha katmaya hazırlandıklarını göstermektedir.

Bununla birlikte, sol cephe, yine ne Rochet'in deyişiyle, «Böl ve hükmet» ilkesinin başarıyla kullanılmasına rağmen, olayların şaşmaz deneyinde günden güne bilenen, uyanan, milyonlarca Fransız emekçisinin, büyük sermayenin can korkusuna düştüğü bir sırada, şu yada bu biçimde birliği ergeç sağlayacağına inamıyoruz.

Tekelci büyük sermaye ve büyük burjuvazi, General de Gaulle gibi uluslararası prestijin zirvesindeki büyük bir devlet adamının on yıllık sürekliliği ve dengeli iktidarında bile sosyal yaraları sarmakta acz göstermiştir. Fransa'nın artık indifa halinde bulunan sosyal bunalımlarını, herhalde şimdi bunca ekonomik kriz, bunca politik dengesizlik perspektifleri içinde iktidara heveslenen, üstelik ihtiraslı, silik, Atlantik bendesi, büyük sermaye hizmetlisi politikacılar giderecek değildir. Eşyanın tabiatına aykırıdır bu. Fransa için tek kurtuluş yolu, dünyanın tüm ulusları için olduğu gibi, sosyalizmdir. Bütün mesele sol cephenin ortak bir programda ve adayda birleşmeyi başarabilmesindedir.

De Gaulle'ün düşüştü, sosyalizm'siz bağımsızlık politikasının iflasını tescil etmiştir. Şimdi tek umut sol'dadır.

General güle güle...
Sosyalizm hoş geldin!...

(*) Adalet Bakanlığı görevini deruhte eden Capitain'ın General'in gödisinden sonra Pompidou tenlikisini sezinleyerek istifa etmesi düşündürücüdür. Pompidou herhalde General'in politikasına sadık solcu Gaullist'lerle de hesaplaşmak zorunda kalacaktır.

Hüseyin BAŞ

görüşler
görüşler
görüşler
görüşler
görüşler
görüşler
görüşler
görüşler
görüşler
görüşler

Topraksız ve fakiriz, ne yapalım?

● Bizler, Almanlı Bucacı'nın merkez köyü olan Kayadibi köylüleri. Köy halkımız fakir, perişan ve topraksızdır. Köyümüzün yakınında Kuyucak, Keller mevkiinde 40 bin dönüm mera ve hazine arazisi toprak ağalarının elindedir. Halen de işletilmektedir. 1945 yılından beri ilgililere başvurdumuz halde hiçbir sonuç alamadık. Çaresiz kaldık. Şimdi ne yapalım? Bizler gibi topraksız köylüler İzmir ve Aydın'da ağaların ve hazinenin toprağına el koyuyor, toprak reformunun yapılması için mitingler ve yürüyüşler yapıyorlar. Bizler ne yapalım? En doğal hakkımızı istiyoruz. Bizler de yurttaşız, fakat aç ve perişanız. Bu yolda gerekeni yapacağız. SORUYORUZ NE YAPALIM? Sesleniyoruz: Bütün ilgililer, milletvekilleri, aydınlar, gençler, devrimci örgütler ve bizden yana olan yurttaşlar. NE YAPALIM? Yolumuza ve davamıza ısrak tutması için değerli görüşlerinizi ve tekliflerinizi bekliyoruz. Sizlere danışıyoruz. Ya sürdürürün, ya güldürün. NE YAPALIM?

RIZA ŞAHİN VE ARKADAŞLARI
(Kayadibi Köyü — Yerköy / Yozgat)

İşçi Partisi'ne Sesleniş

● Kurulduğu günden bu yana aydın ve emekçi kitlelerin artmakta olan sevgi ve desteğini kazanan TİP'in kendi içindeki ideolojik yahut kişisel olarak adlandırılabilircek çekişmeler, burada yaşayan beni ve benim gibi düşünen arkadaşları üzmemektedir. Seçimlere az bir sürenin kaldığı bir dönemde TİP'in kendi içindeki bu gibi fikir çatışmalarını - hiç olmazsa, seçimlere kadar olan sürede - bir tarafa bırakarak, teğkilatının dağınık kısımlarını düzene koyup, mümkün olabilecek en kuvvetli bir tesirde seçim öncesi tanıtma çabasına girmesini arzu ediyoruz. TİP içindeki bu çekişmeyi meydana getiren grupların, bu hareketin en fazla egemen sınıflar ve bu sınıflar tarafından bilinçli olarak cahil bırakılmış halk sınıflarının oylarına güvenen büyüklü küçüklü burjuva partileri yararına işleyeceğini bilmeleri lazımdır. Dileğimiz yurt dışından gelen bu sesi İşçi Partisi ileri gelenlerinin duyabilmesidir.

EROL SEVER — Öğrenci
(Vienna — Avusturya)

Amerikan Emperyalizmi ve C.H.P.

● ANT'nın son sayılarında hakkı olarak CHP'ye yöneltilen hücumlar tamamen doğrudur. Ben 1960'dan önce CHP'nin Göksunda ilçe sekreterliğini yaptım. CHP hiçbir zaman samimi değildir. Her zaman esen rüzgara karşı yelken açan bir partidir. Şimdi de sosyalizmi yozlaştırmak için ortamın solu sloganını ortaya atarak devrimci güçleri parçalamak, mevcut sömürü düzenini muhafaza etmek için başvurmadığı taktik kalmamıştır. AP'nin hüviyeti bellidir, işliği pazara dökülmüştür, açıktan açığa emperyalizme kucak açmakta, bir avuç vurguncu güruhunu tutmaktadır. Ama Türkiye'de soygun düzeninin ayakta kalmasını temin eden CHP'dir. Türkiye'de bir CHP hegemonyası vardır. Kolah batı taklitçisi sözümlerle münevverler, CHP saflarında yer almışlardır. Bu kapıkulu kolah güruh, köylüye daima hor bakmıştır. Karakolların falaka dayacı CHP'nin bir mirasıdır. Türk halkı, aslında sosyalist felsefeyi kabul eden bir halktır. Öyle olduğu için CHP hiçbir zaman seçimle iktidara gelemez. Halkımız AP'nin de CHP'nin de aynı olduğunu anlasın, AP sittin sene iktidara seçimle gelemezdir.

DURDU ZIBA
(TİP Göksun İlçe Sekreteri)

Devrimci TÖS Üyelerine Selam

● ANT'nın 121. sayısında yayınlanan devrimci TÖS üyelerinin bildirisini destekler, sorumluluk ödevi yüklenen arkadaşlarımızın pisliklerden, ihanetlerden ve hırslardan yılmamasını dilerim.

RECEP KARAOĞLU
(TÖS'ün)

Kongre Haberleri

MTO GENEL SEKRETERİ ve MUAVİNİ KONGRE HAZIRLIKLARINI İNCELEMELİK ÜZERE İSTANBUL'A GELDİLER

Milletlerarası Ticaret Odası Genel Sekreteri Walter Hill Ankara'ya giderek Ticaret Bakanı Ahmet Tükel ile görüşme ve Opiğin başkanına kongre sırasında temin olacağına dair keşif eder. Sol tarafta: Walter Hill, Sırtı Enver Batur, Ticaret Bakanı Ahmet Tükel, İnci Piriççioğlu ve Walter Hill görüşüyor.

Milletlerarası Ticaret Odası Genel Sekreteri ve muavini Ankara'da görüşmeleri yapıldı. Kongre hazırlıklarından çok memnun kaldıklarını bildirdiler. Sağda soldan sağa doğru: Namık Kemal Sarı, Selçuk Ömançoğlu, Walter Hill, Sırtı Enver Batur, Lucien Duchesse ve Rahim Kaç görüşüyor.

MİLLETLERARASI TİCARET ODASI XXII. KONGRESİ
İSTANBUL - 31 MAYIS - 7 HAZİRAN 1969

KAPİTALİSTLER KONGRESİ İÇİN BÜLTEN
— İktidarın kültüre değil, kapitalizme hizmetinin belgesi —

Kapitalistler Kültür Sarayı'nda toplanıyor

İktidar, kapitalistlere nasıl garanti verdi?

KÜLTÜR düğmanlığı müseccel AP iktidarının birdenbire «kültürsever» kesilip İstanbul'daki Kültür Sarayı'nı alelacele açmasının ardından oyunu daha önceki sayılarımızda okurlarımıza açıklamıştık. 85 milyon liraya 22 yılda tamamlanan Kültür Sarayı'nın böyle alelacele açılmasının nedeni, 31 Mayıs - 7 Haziran tarihleri arasında İstanbul'da 2.000 kapitalistin iştirakiyle toplanacak olan Uluslararası Ticaret Odaları Kongresi'ne lüks bir toplantı salonu sağlamaktır.

Bu gerçeği ortaya koyduğumuz halde, günlük gazeteler, parababalarının ilanlarını kesmelerinden endişe duydukları için olacak, susmayı tercih etmişler, Kültür Sarayı'nın açılışını bir kültür hareketi çerçevesi içinde yansıtmışlardır.

Geçen hafta elimize geçen bir belge, Kültür Sarayı'nın açılışındaki çirkin oyunu bizzat tertipçilerinin ağzından inkar ka-

bul etmez şekilde tasvili etmektedir.

Bu belge, Milletlerarası Ticaret Odası Türkiye Milli Komitesi 1969 İstanbul Kongre Bürosu tarafından yayınlanan 31.3.1969 tarih ve 10 sayılı «Kongre Haberleri Bülteni»dir.

Kongre Bürosu Müdürü İnci Piriççioğlu tarafından hazırlanan bültekte manşet haber olarak Milletlerarası Ticaret Oda-

Genel Sekreteri Walter Hill ve muavini Lucien Duchesse, 31 Mayıs - 7 Haziran tarihleri arasında İstanbul'da yapılacak olan Milletlerarası Ticaret Odası Kongresi'nin hazırlık çalışmalarını incelemek üzere Türkiye'ye gelmişlerdir.

«İstanbul'da Milletlerarası Ticaret Odası Türkiye Milli Komitesi Kongre Bürosu'ndan kongre çalışmaları hakkında izahat alan Genel Sekreter ve Muavini, daha sonra Ankara'ya giderek Ticaret Bakanı Ahmet Tükel, Odalar Birliği Başkanı Sırtı Enver Batur ve diğer ilgililerle görüşerek kongre hazırlıklarını gözden geçirmişlerdir.

«Milletlerarası Ticaret Odası Genel Sekreteri Walter Hill, Ticaret Bakanı ile yaptığı görüşmeden sonra şöyle demiştir:

«— İstanbul'daki Kongre hazırlıklarını yakından takip ettim. Kültür Sarayı'nı gezdim. İcra Komitesi ve Kongre Bürosunun çalışmalarını memnuniyetle karşıladım. Kültür Sarayı

ları Genel Sekreteri ve Muavini'nin kongre hazırlıklarını incelemek üzere İstanbul'a geldikleri bildirilerek şöyle denilmektedir:

«Milletlerarası Ticaret Odası

Çağımızı sarsan Rus devriminin düşünsel ve siyasal kökünü meydana getiren

KERENSKİ Ve Rus ihtilali

Türkçesi: Rasih Güran

Çarlık sonrası İhtilal Hükümetinin ünlü başbakanı Kerenski'nin hatıratından bölümler. İhtilal öncesinde Rusya'nın durumu. Birinci Dünya Savaşı. 1917 İhtilali ve Çarlığın yıkılışı. Bolşevikler. Lenin. İhtilal nasıl oldu? Kornilov ayaklanması. Bu kitapta bütün bu olayları, Çarlık sonrasının son başbakanı Kerenski'nin gözünden okuyacak ve Rus İhtilalinin değişik bir açıdan yorumunu bulacaksınız.

Dünyayı Sarsan On Gün

JOHN REED

Türkçesi: Rasih Güran

Bu kitapta Dünya tarihinin gidişini değiştiren bir olayı, 1917 Ekim İhtilalinin ilk günlerinin hikayesini okuyacaksınız. İhtilal sırasında Rusya'da bulunan ünlü gazeteci John Reed, sokaktaki adamdan kabine üyelerine, Başbakan Kerenski'den ihtilalcilerin ileri gelenlerine, işçilere, erlere, kıza ve beyaz muhafızlara kadar birçok kimse ile görüşmeler yaptı. Konuşmalarını, notuklarını diledi, aralarında o günleri yaşadığı ve bu kitabı yazdı.

AGAĞLU
YAYINEVİ

Servili meşit 8.
Kurt İş Hami.
Cağaloğlu —
İSTANBUL

Tel : 27 73 37

Ant Der: 600

LENİN Petrograd'da

EDMUND WILSON

Türkçesi: Can Yücel

Bu kitapta Sosyalizmin siyasal ve düşünsel bir kavram olarak ortaya çıkışını, «Ütopya» Sosyalizmden «Bilimsel» Sosyalizme geçiş sürecini ve Sosyalist Akımın Rus İhtilaline kadarki gelişimini izliyeceksiniz.

Kültür Sarayı'nı kapitalistler için açtıranlardan biri, Odalar Birliği Başkanı Sırrı Enver Batur

BEHCET OSMANGAOĞLU — Kapitalistleri ağırlayacak —

Kapitalistleri memnun etmek için seferber olan Ticaret Bakanı Ahmet Türk

geleyen kısmı ise ikinci sayfada yer almaktadır.

«Kongre Bürosu yetkilileri Başkan'ı ziyaret etti» başlığı altındaki haber şöyledir:

«Kongre Bürosu Müdürü Ankara'ya giderek Başbakan Sayın Süleyman Demirel ile görüşmüş ve Kültür Merkezi'nde, Kongre sırasında kendilerine gerekli salon ve odalar bakımında izahat vermiştir.

«Daha sonra Kültür Sarayı'nda incelemeler yapmak üzere gelen Bayındırlık Bakanı Orhan Alp, kongre ilgililerine kongre sırasında Kültür Sarayı'nda gereken her türlü yardımın yapılacağına dair teminat vermişler, Milli Eğitim Bakanı Sayın İhsanî Ertem de, kongre toplantı yerleriyle ilgilenmişlerdir.»

İşte, İstanbul Kültür Sarayı'nın böyle alelacele açılmasının gerçek yüzü...

Daha önceki sayılarımızda da açıkladığımız gibi İstanbul Kültür Sarayı'nda 31 Mayıs - 7 Haziran tarihleri arasında bir araya gelecek olan 2 bin kapitalist, birbirleriyle alışverişini artırmak, büyük tröstlerin geri bıraktıkları ülkeleri daha fazla sömürmesini sağlamak, yeni tedbirler tartışıp karara bağlayacaklardır. Türkiye'nin daha fazla sömürülmesi için gerekli kararlar, bizim işbirlikçi ve besleme kapitalistlerin iştiraki ve onların dümen suyundaki iktidarın

ALFABE

Bilmiyoruz şu beşminin olduğunu ilk kitap üzerinde hiç düşündünüz mü? Küçük çocukların hoşuna gideceği ve okuması kolay olduğu için bu alfabenin okutulduğunu düşünmek fazla iyimserlik olur.

Alfabe eğer okutuluyor ve değiştirilmiyorsa bilelim ki egemen çevrelerin isteğine uygun düşünceler taşıdığıdır.

Alfabenin ne denli özel mülkiyetçi ve bireyci fikirler taşıdığını örnekler üzerinden görelim.

«— Ay ay kuzu

— Onu BANA al ana.
— Anne BANA top al.
— Suna al SANA top.
— Kaya BANA taş bul.
— Al SANA beş tane taş.
— Anne BANA ip bul.
— Al SANA ip, Suna.
— Anne BANA bebek yap.
— Peki Suna... İşte SANA bebek, al,

oyna.

— Anne, BANA iki tane elma at.
— Peki Kaya...
— İşte SANA iki tane elma. Al ye.
— BANA yok mu anne?
— İşte SANA iki tane Suna.
— Şu SEPETİM, şu da kilom.
— Manav al SANA para.
— İşte bir ip, bir de top. Gül ipi sen al, topu da BEN.

— Yok eşim ip SENİN olsun, Topu bana ver.»

İşte size okuduğunuz alfabenin hiç düşünmediğiniz bir yönü. Körpeçik kavalara yerleştirdiği sen - ben, sana - bana kavgası.

«— İşte bir ip, bir de top. Gül ipi SEN al, topu da BEN.

— Yok eşim, ip SENİN olsun, topu BANA ver. «bölümünün doğrusu şöyle olabilir.

«— İşte bir ip, bir de top. İp bizim, top bizim, oyun bizim, neşe bizim...»

Ne gariptir ki biz önce küçüklere senin - benim kavgasını resmi öğrenim kurumlarında öğretir, sonra da ip ve topu

paylaşmayan çocukları: «Susun beraberes oynayın.» diye azarlamak yönüne gideriz. Öte yandan alfabe Türkiye toplumunun gerçeklerinden uzaktır ve çocukları apayrı bir dünyada yetiştirmek durumundadır.

Örneğin ilk okul çocuklarının yüzde 90'ından fazlasının babası bal alamazken alfabe:

«— Bana bal al.
— Al Atay bu bal.
— Yaşa baba yaşı.» yazmaktadır. İnsanın bu bölümü söyle yazası geliyor. «Çocuk - Baba bal al.
Baba - Al alabilirsen bal.
Babam kilosunu otuz lira.
Babanın yevmiyesi on lira.» İhtimal bir raslantıdır; fakat alfabe'nin 9. sayfasındaki

«Uyu, uyu.
Yat uyu.» sözleri egemen sınıfın isteğini dile getirmektedir. Egemen sınıfın milleti uyutma ve sömürme çabasının hatırlayınca bu sözler şu şekilde biçimleniyor.

«Uyu, uyu.
Yat uyu. Ömür boyu uyu.
Sakın uyanma
Ücretine zam isteme.»

Evet, işte alfabenin durumu. Biz bu eleştiriyi yapmakla alfabenin her yönüyle düşünülerek kasıtlı hazırlanmış bir kitap olduğunu söylemekten çok şunu belirlemek istiyoruz.

Alfabe uzun uzun düşünülmesi ve ondan sonra hazırlanması gereken bir kitaptır. Ashında çok daha yoz özlümleri çocuğa aşılayan nice kitap vardır. Biz bunları bu arada saymıyoruz. Fakat şunu belirtelim ki egemen sınıf çocukları üzerinde hassasiyetle durmakta ve çocuğun egemen sınıfın çıkarlarına ve de özlümlerine uygun bilgilendirilmesini sağlamağa çalışmaktadır.

Bu düzende çocuk kitaplarının kötü tesirlerinden çocuklarımızı korumak onlara doğru bilinci vermek imkansız gibidir.

Harun KARADENİZ

yr'nın gecikmesi beni üz müştü, ama Ticaret Bakanı ve Odalar Birliği başkanlarının verdiği teminatın sonra Kültür Sarayı'nda rahat bir kongre yapabileceğizden emin olarak Türkiye'den ayrılıyorum. Ayrıca, yine Kongre Bürosu ve Hanımlar Komitesi'nin çalışmaları ile hazırlanan Hanımlar Programının da kongreye ayrı bir renk katacağından eminim.»

Bültenin birinci sayfasında organizatör kapitalistlerin Türkiye'de yaptıkları hazırlık temaslariyla ilgili fotoğraflar da yer almakta. Kongre Bürosu Müdürü İnci Piriçioğlu'nun da görüldüğü bir fotoğrafın le-jandında ise şöyle denilmektedir:

«Milletlerarası Ticaret Odası Sekreteri Walter Hill, Ankara'ya giderek Ticaret Bakanı Ahmet Türk ile görüşmüş ve Opera binasının kongre sırasında tamamlanacağına dair kesin söz almıştır.»

Bültenin, bizim iktidar ricaili-nin kapitalistlere hizmetini bel-

da desteğiyle Türk halkının nafakasından kesilerek 86 milyon liraya mal edilen Kültür Sarayı'nda alınacaktır.

Kongre Bürosu'nun bülteninde, ayrıca 2000 kapitalisti ağırlama programı da yer almaktadır.

1 Haziran akşamı Odalar Birliği Başkanı Sırrı Enver Batur tarafından yabancı ağababalarına Hilton Oteli balo salonunda bir akşam yemeği verilecektir. 2 Haziran günü Demirel Kültür Sarayı fuayesinde bir resepsiyon verecek, Maksim Salonu'nda da kapitalistlerin hanımlarına Türkiye hakkında özel program sunulacaktır. Aynı gece Tarabya Oteli'nde Ticaret Bakanı Ahmet Türk kapitalistlere bir akşam yemeği verecektir.

3 Haziran sabahı kapitalistlerin hanımları Kapalı Çarşı'da alışveriş yapacaklar, aynı akşam

Dolmabahçe Sarayı'nda Cumhurbaşkanı Sunay kapitalistlere bir resepsiyon verecektir.

Büyük genlik 4 Haziran akşamı olacak, bizim yerli kapitalistler, yabancı ortaklarını gruplar halinde evlerinde ağırlayacaklardır. İşbirlikçi kapitalistlerimiz bu heyecan verici akşamın hazırlıklarına şimdiden başlamış olup, ağababalarının gönüllerini hoş etmek için ellerinden gelen bütün gayretleri göstermektedirler.

5 Haziran öğle üzeri Hilton Oteli balo salonu ve şadırvanında kapitalistlerin Hanımlar Komitesi Başkanı Beyhan Eczacıbaşı hanımlar için öğle yemeği ve defile verecek, aynı gece Kültür Sarayı'nda kapitalistler şerefine Ankara Devlet Operası'nın hazırladığı «Türk Sanat Gecesi» ve folklor gösterileri yapılacaktır. İşin diğkate değer yanı, Kültür Sarayı'nın açılışın-

da yerli bir gösteri düzenlemeyip Aida ile yetinenlerin, yabancı kapitalistler söz konusu olunca bir Türk Sanat Gecesi ve folklor gösterisi tezgahlamak imkanı bulmalarıdır.

Kapitalistler 6 Haziran günü Adaya, 7 Haziran günü de Boğaziçi'ne birer vapur gezisi yapacaklar ve geri bıraktıkları ülkeleri sömürmek için yaptıkları çalışmaların yorgunluğunu gidermeye çalışacaklardır.

86 milyon liralık Kültür Sarayı'nın gerçek sahibi olan Türk halkı, kendi binasında kendisine karşı tezgahlanan bu toplantıyı ibretle izlemeli, devrimci güçler, işbirlikçi iktidarlara ve besleme burjuvaziye rağmen, Türkiye'nin sömürülmesine göz yummayacaklarını yerli yabancı bütün kapitalist-yerli-yabancı bütün kapitalistlere gerektiği şekilde göstermelidirler.

Sosyalist akımın, kuram ve eylemde geçirdiği aşamayı ilgiyle izleyebileceğiniz beş kitap

STALİN

B'r Devrimcinin Hayatı

ISAAC DEUTSCHER

Türkçesi : Selahattin Hilav

Bu kitapta yirminci yüzyıla damgasını vuran bir ihtilalci devlet adamının hayatı, mücadeleleri, başarı ve başarısızlıkları, düşünceleri, mizacı ayrıntılı bir şekilde incelenmektedir.

Bu kitap üzerinde hâlâ tartışılmakta olan bir ihtilalcinin hayatını anlattığı kadar, Rus Komünist Partisinin iç çekişmelerini, benimsediği strateji ve taktikler ayrıştı ve bilimsel bir şekilde incelemektedir de. Bu kitap dünya yüzünde ilk sosyalist devleti kurmaya önyak olan partinin tarihi ve aynı zamanda çağımızı hazırlayan olayların canlı ve ilgi çekici bir hikayesidir.

TROÇKI

Silahlı Sosyalist

ISAAC DEUTSCHER

Türkçesi : Rasih Güran

Gerek Dünyanın, gerekse Yurdumuzun bugün karşısında bulunduğu toplum sorunları, çağımıza sarsan Rus Devrimi bilinmeden, bu Devrimin nelerde başarılı olup nelerde başarısızlığa uğradığı, derinlemesine ve nedenleri ile öğrenilmeden çözülmez. Bu bakımdan, propagandanın uzak, tarafsız, gerçek bir Devrim Tarihi duyulan ihtiyacı, Sovyet Tarihi uzmanı Isaac Deutscher bu kitabı ile karşılıyor. Bu eserde, uygulamalarla kuramların Sosyalizmde nasıl çatıştığını, ne gibi problemler karşısında kaldığını, bu problemlerin çözümünde ülke özelliklerinin ve geri kalmışlığın ne kadar ağır bastığını ve bu yüzden ne gibi çıkmazlara girdiğini, nasıl istenmeyen yollara sapıldığını, olay olay, Parti içi ve dışı bütün mücadeleleri ile birlikte okuyup izliyeceksiniz.

Amerika için uzmanlar komandosu kuran Nixon, ve bir numaralı komando Nelson Rockefeller

Pentagon ile CIA arasındaki çekişme büyüyor

Amerika, Uzmanlar Komandosu kurdu!

BİRLEŞİK Amerika, Latin Amerika'nın kendisine bağışını veren konularını Amerikan çıkarlarına uygun şekilde halledecek bir «Uzmanlar Komandosu» kurmuştur.

Doğrudan doğruya Beyaz Saray'a bağlı olan bu komandanın birinci misyonu Peru Hükümeti'nin International Petroleum Co.'yi (Standard Oil'in bir kolu) devletleştirmesine karşı çıkmaktır.

Uzmanlar komandasında yer alan önemli isim, ünlü petrol imparatoru ve halen New York Valisi Nelson Rockefeller'dir. 1956 yılında zamanın cumhurbaşkanı Eisenhower ile yardım-cısı Nixon'a geri bırakılmış ülkeleri sömürme yolunda direktifler veren (Bak: ANT. Sayı 122) Rockefeller, bu defa Nixon doğrudan doğruya Cumhurbaşkanı olunca, «Uzmanlar Komandosu»nun başına geçmiştir. Bilindiği gibi, Rockefeller'ın servetinin büyük kısmı, Peru Hükümeti'nin kendi toprakları içindeki kolunu devletleştirmek istediği Standard Oil'den gelmektedir.

Bu nedendir ki, Washington Post, Rockefeller'in uzmanlar komandasında yer almasını protesto etmiş, New York Valisi'nin Latin Amerikalılar indindeki prestijinin hiç de parlak olmadığını bildirmiştir.

Uzmanlar Komandosu'nun ikinci adamı Charles Meyer'dir. Interaméricaines ilişkiler Bakanlığı Müsteşarı olan Meyer, aynı zamanda Güney Amerika memleketlerine bir ahtapot gibi kollarını salmış olan United Fruit monopolünün de müdürlerinden biridir. Latin ülkelerinin kanlarını emen United Fruit, bilindiği gibi, 1954'te Guatemala'da Jacobo Arbenz'in ilerici rejimini kana bulayan monopoldür.

Uzmanlar Komandosu'nun üçüncü adamı John Irwin, Peru ile olan kavgaya hal çaresi bulmak için ABD Cumhurbaşkanı'nın şahsi temsilcisi olarak görevlendirilmiştir. Gene Amerikan basınına göre, mealekten hukukçu olan Irwin, Panama

Kanalı hakkındaki anlaşma tasarısının hukukî yönünü hazırlamış olan adamdır. Bu anlaşma tasarısı Panama'nın öylesine canına okuyacaktı ki, Panama kamuoyunun da baskısıyla Panama Parlamentosu bu anlaşma metnini reddetmek zorunda kalmıştır.

İşte böylesine sabıkalı kişilerden kurulu Nixon'ın «Uzmanlar Komandosu», önümüzdeki günlerde Latin Amerika'nın başına yeni belalar açmak üzere çalışmaktadır.

Nixon yönetiminin, bu uzmanlar komandosu çalışmalarını sadece Latin Amerika için başlattığı da sanılmamalıdır. Dünyanın dört bir yanında çıkarları bulunan Amerika, diğer geri bırakılmış ülkeler ve herhalde Türkiye'yi de dikkatsiz gül bahçesi haline getirmek üzere bir başka «Uzmanlar Komandosu» çalıştırmaktadır ya da çok yakında çalıştırmaya başlayacaktır.

Amerikan emperyalizmi ile ilgili olarak yine Amerikan basınına yansıyan bir diğer önemli haber de, CIA ile Pentagon arasındaki iç çekişmenin gizlenemeyecek kadar şiddetli bir hal almış olmasıdır.

Washington Evening News Gazetesi, bu konuda son olarak şu haberi vermiştir: «Pentagon'un Latin Amerika'daki 43 daimi misyonu bir dolandırıcılık, zengin olma, karaborsa yapma yatağıdır. Her pentagon misyonunun özel uçakları vardır. Bunlar hiçbir gümrük kontrolüne tabi tutulmazlar. Sigara, içki, çeşitli kıymetli esya ele geçirirler, gümrük resmi vermeden...»

Bir ara Amerika'nın Brezilya Büyükelçisi John Tuthill, masrafları kısmak için, Brezilya'daki Amerikan askeri misyonuna ait özel uçakların sayısını azaltmak istemişti. O zaman subaylar, büyükelçiye PX mağazasının kaldırılmasını söylemişlerdir.»

Latin Amerika'daki Amerikan askeri misyonlarının kurti gamagırları neden birden basına dökülmüştür? Cevap basit, çok basit... Bu haberleri basına veren CIA'dır.

CIA ile askeri kuvvetlerin emniyet servisleri arasındaki çekişme çok eski hikaye! Pentagon'un rakibi olan CIA'cılar, askeri misyonda görevli olanların emniyet ve haber alma bakımından hemen hiçbir işe yaramadıklarını, zahmet edip o memleketin dilini bile öğrenemediklerini ileri sürmektedir.

«Washington Evening Post»ta yazan bir Amerikalı diplomat, «Bu nedendir ki, askeri misyonlar, o memleket hakkında bilgi edinme konusunda hiçbir işe yaramamaktadırlar. En iyisi onların görevini elçiliğe bağlı özel atâşelere aktarmaktır. Hem büyük masrafları azaltmış olacağız, hem de daha verimli iş göreceğiz» demektedir.

Yani, Pentagon'un karaborsacıları gitsin, CIA'ninkiler gelsin!

• Amerika'da mikrop savaşı hazırlığı

Amerikan emperyalizminin «mikrop savaşı» hazırlıklarına hız verdiği Amerikan senatörlerinden Fulbright tarafından açıklanmıştır.

Fulbright'in bildirdiğine göre, Amerikanın askeri cephanelik-

lerinde, nükleer silahlar kadar güçlü ve keşfedilmesi daha güç olan gaz, bakteri ve virüsler depo edilmektedir.

Amerika şimdiye kadar Vietnam'da zehirsiz zayıflatıcı gazlar ve ormanları yapraksızlaştırmak için kimyevi maddeler kullanmıştır. Bu maddelerin insanların hayat sahasını darlatıcı insanlık dışı silahlar

olduğu, ANT'nin önceki sayılarında açıklanmış bulunuyordu. Bu silahların NATO tarafından Avrupa ve Ortadoğu'da kullanılmak üzere istif edildiği de ayrıca öğrenilmiştir.

Fulbright'in sorusu üzerine Pentagon, 1969 yılında biyolojik silahlar için 350 milyon dolar sarfedileceğini bildirmiş ve bunların savunma amacıyla kullanılacağını ileri sürmüştür. Bununla birlikte, Senatör Fulbright, bu silahlara gerçekten ihtiyaç olup olmadığını tesbit etmek üzere geniş bir tahkikata başlamıştır.

• Güney Vietnam'da polis terörü

İngiltere'nin The Times gazetesinin bildirdiğine göre Saygonda Amerikan masası Güney Vietnam Siyasi Polisi sivililer, aydınlar arasında kitle halinde tutuklamalara hız vermiştir.

En son olarak 26 doktor, yazar, yaygın evi sahipleri ve aydınlar, Vietkongla işbirliği etmekten, hücreler kurmaktan sanık hapse gönderilmişlerdir. Saygon Siyasi Polisi ikinci müdürü Binbaşı Nguyen Mau, büyük bir basın konferansı hazırlanmış, tutuklananların evlerinde bulunduğunu ileri sürdüğü silahları, cephaneleri gazetecilere göstermiştir.

Bu arada, Güney Vietnam Başbakanı karşı hazırlanmış suikast ile ilgili bir film gazetecilere gösterilmiştir. Bir Alman gazetecisinin öğrendiğine göre, bu basın konferansının davetiyeleri, tutuklanmalardan 2 hafta önce bastırılmıştır. Saygon polisi gözdağı verme şekillerinin hepsine başvurmaya hazır anlaşılan. Ama işte Vietkong'da korku yok ki...

• Alman Komünist Partisi Kongresi

1956'da Batı Alman Komünist Partisi KPD illegal ilan edildiğinden bu yana, ilk defa

Che'yi öldürten köpek geberdi

Amerikan emperyalizmi'nin Latin Amerika'daki sadık köpeklerinden Bolıvyalı Cumhurbaşkanı Barrientos, geçen hafta Koçabamba yakınlarında geçirdiği bir helikopter kazası sonunda ölmüştür. 1964'ka-sımında, bir askeri darbe ile Victor Perez-tersoro'yu devirerek iktidara gelmiş olan Rene Barrientos'un gebermesinden sonra Bolıvyalı'da Amerikan köpekliği görevini, başbakan yardımcısı Adolfo Siles Salinas üstlenmiştir. Bilindiği gibi, 1968 yılında Bolıvyalı'da Latin halklarının kurtuluşu için Amerikan emperyalizmine karşı gerilla savaşı organize eden büyük devrimci Ernesto Che Guevara, Barrientos'un Amerikalı danışmanlar yönetimindeki kuvvetleri tarafından tuzağa düşürülerek kallege öldürülmüş bulunuyordu. Barrientos Che'yi 51-

düştürükten sonra ölüsünden dahi korktuğu için cesedini yaktırarak yoketmiş, daha sonra ele geçirdiği gerilla günlüğünü açık artırmaya çıkartarak çıkar sağlamak yolunu tutmuştu Ne var ki, Ernesto Che Guevara'nın öldürülmesi Bolıvyalı halkının mücadele azmini öldüreceğine, daha da körüklemiş, Che'yi «aziz» ilan eden Bolıvyalı köylüleri İnti gibi Che'nin silah arkadaşları etrafında toplanmaya başlamıştır. Barrientos helikopter kazasında ölmese bile, Che'nin tutuşturduğu bağımsızlık meşalesini ellerinde taşıyan Bolıvyalı gerillacılar ergeç kendisini başaşağı ederek köpek gibi geberteceklerdi. Barrientos'un 51-lümünden sonra Bolıvyalı'da gerilla hareketinin daha da kuvvetlenmesi beklenmektedir.

1000 kadar delegenin katılmasıyla, Batı Almanya yeni Komünist Partisi DKP, birinci kongresini Essen şehrinde yapmıştır.

Geçen eylül ayında kurulmuş olan DKP'nin 22.000 kayıtlı üyesi vardır. Parti Başkanı, 59 yaşındaki Herr Kurt Machman (eski KPD üyesi), Nazi devrinde, Auschwitz dahil olmak üzere 7 temerküz kampında sü-ründürülmüştür.

DKP'nin kongresine 18 (Batı ve Doğu memleketleri) Komünist Partisinden delegeler gelmiştir. Herr Bachman Kongreyi açış nutkunda, partisinin Federal Almanyadaki bütün politik güçlerle, bilhassa Sosyal Demokratlarla, sendikalarla birlikte çalışmaya hazır olduğunu söylemiştir.

Gene konuşmasında Herr Bachman, Sovyetlerin Çekoslovak olaylarındaki hareketini onadığını ve partisinin pro-Sovyet bir hat izlediğini belirtmiştir. Ve Sovyet - Çin çatışmasında da Çin aleyhtarı bir tavır takınmıştır.

• New York'ta Ruslara musallat olan hırsızlar

Sovyetlerin sendika gazetesi Trud'da çıkan bir habere göre Newyork, Birleşmiş Milletlerde görevli Sovyet misyonunun üyeleri ikide bir «hırsızların» saldırısına uğramaktadır. Geçen sene Rusların oturduğu apartmanın dairelerinde 22 hırsızlık vakası olmuş, 3 otomobil çalmış, daha pek çok arabanın lastikleri yırtılmış, parçalanmış, 2 Rus gece dövülmüş ve 7 Rus'un da ceplerinden para v.s. çalınmıştır. Aradan tek ay geçmemektedir ki, bir Sovyet diplomatı, gazetecisi yahut uzmanı, hırsızların, yankesicilerin yahut da sokak serserilerinin saldırısına uğramasın. Hırsızlık olaylarının çoğunda kapıların kilitleri kırılmamış, anahtarla açılmıştır. Bütün bu olaylar a-deta planlı bir şekilde yer almaktadır.

Amerikalılar da bu iddiaları yalanhyamamakta, özer olarak şu istatistikleri vermektedirler: «Newyork şehrinde her ay 15.000 hırsızlık vakası olur. Biz Rusların oturduğu apartmanın önünde daimi olarak bir polis bulunduruyoruz, Rusların şikayeti fevkalade olduğu olmuyor, bir şikayet. Alelade gündelik olaylardan Newyork'da böyle şeyler!..»

BARRIENTOS

Yunanistan'da faşistlerin işkencesi

Michele RAY

Benim gibi gazeteciyse, hemen münferit ardimiza polis düşme-sin istiyorsanız, en iyi çare, Yunanistan'a acentaların düzenlediği turist gruplarıyla gireceksiniz. O zaman işte, kılavuz kitaplarında sözü edilen «Demokrasinin Beşiği» Yunanistan'la (Diktatörlük mü? Şaka mı ediyorsunuz? Havaalanında bavullarımızı bile aramadılar, canım) Yunanistan'la Yunanlıların Yunanistanı, gerçek Yunanistan, yani dinlenen telefonların, gizlice aranan evlerin, açılan mektupların, karaküşü tutuklanmaların, alıkonmaların, ortadan kaybolmaların, işkencelerin Yunanistanı arasındaki karşılık bütünü çarpıcı hale geliyor.

Natasha Tzirka — Kızlığındaki soyadı Meptika — 26 yaşında. Geçen-de, 17 Mart'ta evinde buluştuk. Halâ kendini toplayamamıştı, başından geçenleri anlatırken, tutanıyor kendini, ağlıyordu; ben de dayanamadım, iki keresinde «keselim mülâkâtı» diyecek oldum; «Olmasın» dedi, «devam edeceğiz!» Devam ettik biz de... Şunları anlatır:

Adımı da yazın, resmini de basın, farketmez benim için hiç! İster konuşayım, ister susayım, diledikleri zaman, yeniden başlayacak o fasıl nasılsa... Belki de benim için, sade benim için değil, bütün Yunanlılar için tek savunma çaresi konuşmak, haykırmak, hiç değilse burda ne olup bittiğini dünyaya duyurmak.

Bütün Yunanlılar için olduğu gibi, benim için de herşey 21 Nisan, 1967'de başladı. Ama bundan 6 ay sonraydı ancak, 28 Eylül'de, sabah, saat 3 sularında, 10 polis evime bastı. Pirladık yataktan, kocam pıcamayla, ben gecelikte, ortahşi tarafıydık, biz de seyre baktık. «Zulunuz nerede?» diye bağır, çağır çekmeceleri yere çalıyorlar, her yanı didik didik ediyorlardı. Sonunda, Vassilikos'un bir kitabının a-rasında iki beyannâme buldular, aynı tarihli.

Bağırmağa başladılar: Beyannâme ha! Gilyin, bakalım! Çabuk! Gelin bizleri! diye ulumağa başladılar. — Kocamın bir ügisi yok, dedim ben. Bu sabah döndü yolculuktan. Beyannâmeleri dün, evin önünde buldum, aldım. Laf anlatmak ne mümkün! Bizim orda anlat bu masah da, görevim seni! dediler. Sirtımıza bir şeyler geçir-memize güç belâ razı ettik, sürüklediler bizi dışarı, ayrı ayrı arabalara tiktılar. Ancak 7 ay sonra gör-bıldim kocamı. Yamma alabildiğim tek belge, 4 aylık gebe olduğuma dair doktordan aldığım rapor-du.

İkinci mahallî karakola, sonra, ikindiliyin, Bonbonlinas'daki Emni-yet Müdürlüğüne götürdüler. Sorgu başladı: adım, ailem, mesleğim, ma-zım... filân... Dosyalarında bana dair bilgi yoktu, fişli degildim. Gine de sorular gittide sertleşti.

Bu kâğıtları kim verdi sana? Söyle, itiraf et! Arkadaşların a-dım söylemezsen, kendini yok bil!

Ben, ne diyeyim başka, durma-dan, Kâğıtları sokakta buldum, di-ye karşılık veriyordum. Onlar da di-retiyorlardı, dördü birden etrafım-da; gözlerinde kimbilir kag yüz mumluk ışık; sille tokat, küfrün bini bir para... Bittim, mahvoldum. Der-

ken, akşam 9'a doğru, içlerinden bi-ri, Anlaşıldı, dedi, konuşmayacak bu, taraçaya çıkaralım!

Taraçaya mı? İçime su serpildi. Taraçada değil, mahzende işkence ederler, dedim kendi kendime. O za-mandan bu yana, taraçanın önü Em-niyetin kalın duvarlarını açtı ve cel-latların adı cümle alemce bilinir ol-du. Benim cellatlarım — Sonradan öğrendim adlarını — Mallios, Ba-balis ve Spasvos'du. Ashında dört ki-giydiler, ama dördüncüsü Georgla-das, iyi adam rolü oynuyordu. Öbür-leri arada bir yamından uzaklaştık-ça, nazıkçe eğiliyor üstüme, itiraf etmezsen, öldürecek seni bunlar! di-ye mırıldanıyordu kulağıma.

Çocuğuma Oldu Olan

Beni bir kalasa bağladılar, ve arayla Mallios, Babalis, Spasvos tabanlarına sopayla vurmağa baş-ladılar. «Dikkat edin, gebeyim!» diye bağırardım, haykırayım diye yırıttım, ama ağzıma paçavralar tıkanmışlardı. Duyuyordum, 20... 30... diye sayı sayıyorlardı.

Dayağı kestiklerinde, ağzım-dan paçavraları çıkarıp üstüme e-giliyorlar: itiraf et! itiraf et! di-ye haykıyorlardı. Ben de Sokakta buldum... Sokakta buldum, diye mırıldanıyordum.

Dayak aralıklarında, bağları gözüp, kollarıma asılıyorlar, taraç-a-mın çevresinde kosturmağa çağı-yorlardı, ayaklarının üstüne basa-madığım için dizlerimin üzerinde sürünüyordum yerde. Arada da parmaklıklardan başaşağı sarıktıp, itiraf et, yoksa aşağıya boylıyacak-sın! diye gözdağı veriyorlardı.

Haykıryordum ben de. O za-man paçavraları tıkanıyorlar ağzıma, dayak fash yeniden başlıyordu.

Sonunda, gün ağarmağa bağla-dığında, tekniyleyerek merdivenler-den aşağı avluya kadar yuvarladılar beni. Dar, toprak zeminli bir hücreye kapadılar, ayaklarımı zor uzatabiliyordum. Işık yoktu. Demir kapının arabığı da kapahydı.

Bir kaç gün sonra bir sabah, Çocuğum düşüyor. Çocuğum düş-üyor! diye haykırmaya başladım. Ü-niformalı beş polis «Ne istiyorsun?» diye geldi. Kam görünce korkup kaçtılar. Bir saat kadar sonra, has-tabakçılar göründü. Cankurtaranla Alexandra Hastanesine götürüp uy-duruk bir isimle yatırdılar beni.

Doktor yanıma gelince, kolları-na sarıldım: Yanlış adla kaydettiler beni. Benim adım Natasha Tzirka, Çocuğum düşüyor, doktor! diye yalvarmağa başladım. Doktor: Burda emniyettesiniz. Merak etme-yin! Çocuğunuz henüz kaybetmiş değilsiniz, diye karşılık verdi.

Faşist cuntanın yaptırıldığı işkence sonunda karnındaki çocuğunu kaybeden devrimci Yunan kadını Natasha Tzirka.

Hastanede 7 gün kaldım, o sü-re boyunca üniformalı bir polis ya-nından ayrılmadı. Dördüncü gün kürtaç için ameliyat masasına ya-tırdılar. Doktor çocuğumu kurta-ramamıştı.

15 mi 16 Kasım mıydı, bilemi-yorum, cezaevine götürdüler. Bir kaç gün sonra, babam geldi. Onu görünce, Çocuğumu öldürdüler! di-ye bağırmağa başladım. Çıldırıyor-sun sanmış, bana İngilizce: (*) Are you all right with your mind Na-tacha? diye sordu.

1 Aralıkta kocamla birlikte yargılandım. Tutuklanmamızdan be-ri ilk karşılaştığımızı. Çocuğumu-zur ölüm haberini verdim. Deb gibi oldu. Onu 4 yıla, beni de 1,5 yıla mahkûm ettiler.

Kıral Constantin'in 1967 Aralı-ğında Roma'ya kaçısından sonra, Papadopoulos, yabancı ülkelerde iyi izlenim yaratmak için bazı mahpus-ları salmağa karar verdi. 228 sayılı yasa gereğince, beni 4 Nisan, koca-m da 8 Nisan, 1968'de, 7 aylık mahpusluktan sonra, serbest bıraktılar. Ama bizi salmadan önce «Göz altında tutulacağınız, ve en ufak kuşku üzerine yeniden içeri alınacağınız» bildirimeği bağlamadılar.

24 Eylül'de anayasa referan-dumunda beş gün önce beni yeniden tutukladılar. Aynı hücreyi boyladım, aynı işkenceden geçtin. Referandum arifesinde, Yarın saygı-denak al! diyerek saldılar.

Tutuklanmadan önce bir oto-mobil ithalatçısının yanında çalış-ıyordum. Yanhanesinde çalışan yü-z kişi vardı en azından. Polisler pat-ronu bulup Komünist olduğumu bana yol vermesi gerektiğini söyle-mişler. Hapisten çıkınca çağırtdı. Natasha, dedi, biliyorum iyi kızsın sen, ama ben ne yapayım, yol ver-mek zorundayım sana. Yoksa senin yerine beni atacaklar hapse.

İnsan Hakları Komisyonunun temsilcileri işkence görenlerle gör-üşmek üzere Atina'ya geldi. Ben de vardım ellerindeki listede. Ge-çen 23 Şubat'ta Emniyet'e çağırtdılar, çağırtdılar ama, komisyon so-ruşturmasının iki gün önce sona er-diğini bildirmek için... Bir de, Her ihtimale karşı söylüyoruz sana, komisyon üyeleriyle görüşecek o-lursan, dilini tut, yoksa karışma-ırs! dediler. Sonra komisyondan ses, seda çıkmadı. Benim bildiğim kadarı cezaevlerinde komisyona ta-nıklık etmeğe hazır yüzlerce kişi var, hiçbirli komisyon soruşturma-sına çağırılmadı.

Bütün bunları size anlatıyorum diye, beni öyle cesur filân sanma-yın. Ödüm kopuyor. Yeniden bağ-larsa işkence, bu sefer sağ çıkmam

Le Nouvel Observateur'den Çeviren: Can YÜCEL

* Akın başında mı, Natasha?

ANT YAYINLARI

MİLLİ KURTULUŞ CEPHESİ
Douglas Bravo, 5 Lira

DÜZENİN YABANCILAŞMASI
İdris Küçükömer, 7.5 Lira

İNCE MEMED 1. Cilt
Yaşar Kemal, 15 Lira

ANARŞİZM
Duclos -Cohn Bendit, 7,5 Lira

ROMAN GİBİ
Sabiha Sertel, 15 Lira

SİYAH İKTİDAR
Stokely Carmichael, 7.5 Lira

YAŞANTIM
Yevtuçenkó, 5 Lira

NAZIM HİKMET'İN POLEMİKLERİ
Kemal Sülker, 7.5 Lira

SABAHATTİN ALİ DOSYASI
Kemal Sülker, 7.5 Lira

GERİLLA NEDİR
Alberto Bayo, 5 Lira

SAVAŞ ANILARI 2. Baskı
Che Guevara, 10 Lira

ÜÇ ANADOLU EFSANESİ
Yaşar Kemal, 10 Lira

ORTADİREK
Yaşar Kemal, 15 Lira

YER DEMİR GÖK BAKIR
Yaşar Kemal, 15 Lira

ÖLMEZ ÖTU
Yaşar Kemal, 15 Lira

MARKSİZMİN TEMEL KİTABI, Toplatıldı
Emile Burns, 5 Lira

GERİLLA GÜNLÜĞÜ, Toplatıldı
Che Guevara, 10 Lira

Genel Dağıtım: ANT YAYINLARI
P.K.701 - İstanbul
İstanbul Dağıtım: GE - DA
Ankara Dağıtım: Aydın Kitabevi
Ege Dağıtım: DATİC

Halk, Sanat, Politika

Yaşar KEMAL

Uzun yıllar önce Veysel anlatmış, demişti ki: «Bir zamanlar Sivasa sazıyla inemez olmuştum. Bir polis, bir candar, ma sazımı görmesin, hemen elinden alıyorlar, doğru fırına atıyorlardı. Bir zamanlar Sivasa saz dayandırılmaz olmuştum.»

O zamanlar Sivasta niçin Ağık Veysel'in sazını alırlar da yakarlardı? Şükrü Kaya'nın Dahiliye Vekilliği sıralarındaymış. Ahmet Kutai Tecer de tam bu sıralar Sivasta öğretmenmiş. Bir gün Veysel ona gelmiş. Tecer: «Hani sazan?» diye sormuş. Veysel de başına gelenleri anlatmış.

Ahmet Kutai Tecer Valiye gitmiş:

«Vali Bey.» demiş. «Bugün polisler Ağık Veysel'in sazını elinden almışlar, fırınlamışlar. Doğru mu bu?»

Vali:

«Doğru.» demiş.

Tecer:

«Neden?»

Vali:

«Saz çalmak gericiştir. Saz gerici bir müzik aletidir. Dahiliye Vekâletinden öyle emir aldık.»

Tecer, Valiye sazin öyle bir şey olmadığını dili döndüğünce anlatmaya çalışmış olmamış. Anan yahşi baban yahşi... Kutai Tecer gelmiş Ankaraya, sazin gerici olmadığını anlatmak için akla kararı seçmiş ama, anlatmış sonunda. Halk şairlerinin sazlari da fırınlanmaktan kurtulmuş...

Memleketimizde şimdilerde Şükrü Kaya benzeri sosyalistler de vardır. Örneğin bazı kişilerin kilim, çorap meraklarıyla alay ederler. Çok gördüm, çok duydum. Halk şirine gerici şir, ilkel şir gözüyle bakarlardı. Halk müziğinden nefretle, küçümsemeyle söz ederler. Bu düşüncelerini, duygularını da marifetmiş gibi yazarlar, söylerler. Üstelik de sosyalistliği elden bırakmazlar. Birinci sosyalist onlar, birinci yazar onlar, kahir çekmişler onlar... Bütün bunlar doğru... Hiç bir diyeceğimiz yok... Değerli adamlar... Ama bu halka tepeden bakmak neden? Bunun sosyalistlikle, büyüklükle bağdaştığı yer neresi? Veysel'in sazi gibi, halkın kilimi, türküsü, destanı,

şirri, hikayesi, halkın Nasrettin hocası... Niçin? Sosyalist ilericilikle halkın sanatının gericiliği, arasındaki ilişki, bir yanlış anlama değil mi?

Bir emek, bir süre işi... Bir zenci heykelinin doğuşunu... (Zenci heykelinin büyüklüğünü, güzelliğini Picasso söylüyor... Dahası var mı? İlerici sosyalistlerimiz Picasso fetvayı bastıktan sonra ne derler acaba?) Binlerce yıl önce bir zenci bir heykel yapar... Eğri bögürdür bu heykel... Götürür bir ağaç kovuğundaki tapınağa koyar... Zenci büyücüleri yıllar yılı, binlerce, yüzbinlerce heykel yapıp ağaç kovuğundaki tapınağa koyarlardı... Tapınak ağaç kovuğundan zamanla çıkar, bir saz kulübe olur. Saz kulübe ehlam olur, ve heykel Ebülhevl olur... Böyle olmasa bile, ilk zencinin yapıp ağaç kovuğu tapınağa koyduğu heykelcik binlerce elden geçe geçe güzelleşir, soylulaşır... Bir tek zenci heykelini böylelikle, on binlerce yıl boyunca milyonlarca usta el yapar... Her el biraz daha, biraz daha güzelleştirir aynı zenci

heykelini... On bin yıl önceki eğri bögür zenci heykeli daha sonraları bir başeser olur çikan... İnsan emeği çoğalır, büyür, insan ellerinin hüneri güzelleşir, incilir, ilerler... Uzun yıllar sonra çırak, ustasından daha ustadır... Picasso Piccasso oluncaya kadar on bin tane ustası varsa, son zenci heykelini yapan ustanın milyonlarca ustası vardır. Picasso resmindeki alnteri, göz nurunun yüzbinlerce misli göz nuru, alnteri harcanmıştır bir zenci heykeline... İlk eğri bögür zenci heykeli bile bir kişinin, bir ustanın salt işi değildir. İçinde yaşadığı toplumun ustaya verdiğidir... Toplumun yüzde yüz isteğidir ilk heykel bile... Bileşik bir sanatıdır. Heykeli yapan sadece eli hünerli büyücüdür, Picasso'nun büyüklüğü bir başka yerdende gelir. Onun bir ustası, belki birinci Michel Angelo ise, ikinci ustası zenci heykeldir. Zenci heykelini anlamayan sanatçı Picasso olamazdı. Yirminci yüzyılın sanatçısı olamazdı...

Kilim nakışlarının da adı vardır... Her nakışın bir adı vardır...

yeniyayınlar

EKİM DERSLERİ, Leon Troçki, Ser Yayınları — Sovyet Devrimi'nin ünlü liderlerinden Troçki'nin bu eseri, Lenin'in ölümünden sonra Zinovyef - Kamenev - Stalin üçlüsünden kendisine yöneltilen suçlamaları cevaplamak üzere yazılmıştır. 1917 yılına ait söylev ve makalelerini bir araya getiren bir kitaba önsöz olmak üzere yazdığı bu eserde Troçki, eğer «hain» sıfatına layık bir kimse varsa, onun kendisi değil, Zinovyef ve Kamenev olduğunun ispatlamak amacı gütmektedir. Kitap, aynı zamanda, genel anlamda devrimlerin, özellikle de Rus Devrimi'nin eleştirisi incelemesini de yapmaktadır.

100 SORUDA EKONOMİ EL KİTABI, Prof. Sadun Aren, Gerçek Yayınevi — 27 Mayıs Devrimi'nden sonra ekonomik sorunların ön plana geçmesiyle ekonomi öğrenimi görmemiş kişiler için çok önemli bir ihtiyaç belirmişti. Ekonomik tartışmaları, ekonomik yayınları izleyebilmek için gerekli temel bilgileri verecek bir ekonomi kitabı, Değerli bilim adamımızın bu kitabı bu ihtiyacı karşıladığı gibi, okurlara, Türkiye gerçeklerini kavramak imkânını da sağlamaktadır.

31 MART İSYANI, Ecvet Güresin, Habera Kitabevi — Yakın tarihimizin önemli dönüm noktalarından biri olan 31 Mart Olayı üzerine bugüne dek çeşitli yorumlar yapılmıştır. 31 Mart, 1908 aksiyonunun karşılığı mıdır?

dır... Kurt izi, zincir, kazaya-
ğı, seim, iyleğin gözü, boynu
büyük dal.. Bütün bu nakışlar
bir zamanlar, belki bin yıl önce-
si adlarına benziyorlardı. Şim-
di ne turna katarları turna ka-
tarlarına, ne kurt izi kurt izine
benziyor... İlk nakış mutlaka
turna katarıydı. Uzaktan ya-
kından bir zenzerliği vardı.
Sonra soyutlaştı nakış oldu.
Turna katarı katarlığından çık-
tı, kurt izi kurt izi olmaktan...
Turna katarı mavi bir dizi ol-
du... Kurt izi dört yana uzamış
bir yeşil mühür... İlk kilim
doğduğundan bu yana bir tek
nakış üstünde binlerce binlerce,
milyonlarca hünerli el çalmış-
tır... Milyonlarca milyonlarca
hünerli el bir kilimi on binlerce
yıldan bu yana dokumuş, nakış-
lamış, renklendirmiş, güzelleş-
tirmişti... Bir kilimi milyon-
larca usta el binlerce yılda bu
güzel hale getirmiştir... Bu ki-
limi kim dokudu? Kaç yılda?
Milyonlarca el, on bin yılda...

İşte bu sonsuz güzellik ondan-
dır... Bir kaya parçası gibi, bir
dağ gibi oturmuş, insanlığın
karşısına... Hani sosyalistleri-
mizin ilerilik adına küçümse-
dikleri, hor gördükleri ter ko-
kulu köylü çorapları da öyle...
Türküler de, sesler de öyle...
Her ses, her beyit şiir binlerce
yıl su altında düzelmiş çakıltaş-
ları gibi halkın dilinde, sesinde
yumuştur...

Bugün bilinçli olarak bir Ha-
çatıryan müziğini, halk türkü-
lerinden ölüyorsa, onun ustası
Bach kadar da bir halk türkü-
cüsü ise sebebi sağlam bir te-
medür. Salt bomboş bir halk
hayranlığı değildir. Prokofyef
öyleyse... Hatta Beethoven mü-
ziğini halk müziğiyle birlikte
örnek çabasını yüreğinin ba-
şında duymuşsa... bunun sebebi
vardır... İnsanoglu temelsiz
hiçbir şey yapamıyor. Başını
büyük birliğe, her an yarata-
na vurmada büyük iş yapamı-
yor... Halka vurmada... Eğer
Picasso'nun ustalarından birisi
de bizim Sivash kilimci, kök

boyacı Hatçe Anayasa buna geç-
mamah... Yirminci yüzyılda
halkın büyük birikimine başvur-
madan sanat yapılamaz. Hiç ol-
mazsa zenci ustanın çırağı, Hat-
çe Ananın çırağı Picassoya baş-
vurmadan...

Halkı karşısına alanlara, o-
nu, onun sanat ürünlerini kar-
şılarına alanlara sosyalist de-
gillerdir demiyorum. Onlar da
sosyalisttirler. Onlar da kendi-
lerince bir kavga veriyorlardır.
Ama biz onlardan değiliz. Ne
halkı, ne de halkın sanatını on-
lar gibi anlamıyoruz. Halk bi-
zim için bir süs değildir. Sanatı
da öyle.

Bir aydın topluluğu, namus-
lu, güzel, yigit, aslan gibi de
sosyalist her birisi... Bunlar
sosyalist düzeni kurmağa çalış-
ıyorlar... Ama halksız, ama ken-
dilerine... Ne halka inanıyorlar,
ne de ona güveniyorlar... Halk
ne bilir, diyorlar... Halk ne an-
lar, halk cahildir, diyorlar. On-
lara sosyalizmi de kurbacı öğ-
retmeli... Kurbacı sözünü ağız-
larına almıyorlar ama dedikle-
rini de başka türlü değerlendi-
remezsin... Sen sosyalizmi kur,
halk arkadan gelsin, ardında da
eli sopah bir çoban... Olmaz de-
ğil, olur... Ama biz onlardan
değiliz...

En büyük, en güzel yaratıcı
halktır... Ters yollara gittiği,
aldatıldığı da olmuştur. Çağımı-
zın yoksulluğu, iğrençliği, çir-
kinliği çoğunlukla onun yüzün-
dendir... Kanını yüzyıllardan bu
yana boş yere de akıtmıştır.
Çağlardır da güdüldüğü... Ama
Vietnam mucizesini de yaratan
halktır. Halktan başka kim du-
rabilirdi taşı toprağı eriten A-
merikan bombalarının altına-
da... Halkın bir kısmı yozlaş-
maz, yabancılaşmaz değil, yoz-
laşır, yabancılaşır... Ama halk
toptan yaratıcı gücünü, öbür
bölükler gibi, yitirmez. Halk
toptan yabancılaşamaz, yozlaş-
maz... O sağlıklı, yaratıcılığı
sürüp gider...

Sosyalist kavga yeryüzünde
uzun yıllardır sürüp geliyor...
Kavgada insanogluğunun bir çok
deneyleri oldu... Bu deneyler-
den birisi de halksız sosyalist
düzenin kurulamayacağıdır...
Sosyalist düzeni halkla birlikte
kurmadan başka çıkar yol
yok... İnsanogluğunun en güzel, en
sağlam deneylerinden birisi de
bu...

Halkın sadece İttihad ve Terakki iktidarını devirmek
için giriştiği bir ayaklanma mıdır? Yoksa düpedüz bir
gericilik hareketi midir? İsyani kim tertiplemiş, kimler
yürütmüştür? Evet Güresin, çok yankı bu olayın bütün
nedenlerini araştırmakta, bugünkü gerici hareketlerin 31
Mart'la benzerliklerini ve tehlikelerini de tesbit etmek-
tedir.

1917'DEN BU YANA SOYET EKONOMİSİNİN GELİŞİ-
MI, Maurice Dobb — İngilizce'den Metin Aktan'ın türk-
çeleştirdiği bu kitapta tanınmış iktisatçı Dobb, çağımı-
zın sorunları bakımından Sovyet ekonomisinin gelişimi
üzerinde araştırmaların önemini belirttikten sonra Birin-
ci Dünya Savaşı öncesi dönemde Rus ekonomisinin du-
rumunu inceleyerek Ekim 1917'yi değerlendirmekte, da-
ha sonra kronolojik olarak Savaş komünizmi dönemini,
yeni ekonomi politikasına geçişi, 1923 buhranını, sanayi-
leşme ve tarım sorunlarını belgesel olarak ortaya koy-
maktadır. Kitapta planlama sistemi, sendikalar, ücretler
ve çalışma şartları da geniş şekilde incelenmektedir.

HADIN, Simone de Beauvoir, Payel Yayınevi — Bertan
Onaran'ın türkçeleştirdiği bu kitabında ünlü yazar, «ka-
dın»ın toplumsal yerini, kişiliğini, ekonomik ve cinsel
kurtuluşu için başvurduğu yolları ve gerçek kurtuluş yo-
lunu bilimsel kanıtlarla, her okurun rahatlıkla yaklaşı-
labileceği akıcı bir dille anlatmaktadır.

ANT Yayınları Sunar

**Ince
Memed**
Yaşar Kemal

İKİNCİ BÖLÜM ÇIKTI

Yaşar Kemal'in dünyanın çeşitli ül-
kelerinde ve çeşitli dillerde yayı-
lanan büyük romanı İNCE ME-
MED'in ikinci bölümü, Ant Yayın-
ları'nın 18. kitabı olarak çıkmıştır.
Cumhuriyet döneminde bürokrat
kadronun halka zulmünü ve verim-
li toprakları zorbalıkla gaspetmesi-
ni anlatan bu bölümde İnce Memed
yeniden ortaya çıkmakta, güçlü
silahını yine ezilen halkı savunmak,
haksızlıklara karşı savaşmak için
kullanmaktadır. Lüks krome dört
renkli ofset kapak içinde 592 sayfa
15 Lira'dır • Genel Dağıtım: ANT
YAYINLARI - P.K. 701, Sirkeci,
İstanbul • Ankara Dağıtım: AY
DIN KİTAPÇI • İstanbul Dağıtım:
GE-DA • Ege Dağıtım:
DATİC

Şimdi de sosyalizm adına
Veysel'in sazını fırınla, zencinin
o canım heykelini kur, Hatçe
Ananın kilimini parçala, kök
boyasını dök... Bununla çok şey
becerebilirsin belki, ama sos-
yalizmi hiç, hiç beceremezsin...

Yaratan ki doğadır, yaratan
ki halktır. Bu iki güce sırtını
çevirirsen sen bu köyü bu akıl-
lan zor şeneldirsin...

Sosyalistin işi halk kötüdür,
cahildir, o hiç bir şeyi becere-
mez kötülükten başka demek
değildir. Halkı derinlemesine a-
raştırmak, onu anlamaya çalış-
maktır... Doğanın gizleri üstü-
ne nasıl araştırmalar yapıyor,
hergün ondan yeni bir şeyler
öğreniyorsak, halkı da öyle a-
raştırıp ondan da öğrenmeliyiz.
Halk cahil, halk işe yaramaz,
halk kötü demek çok kolay. Do-
ğa kötü, zalim, işe yaramaz de-
se de insanoglu bir yana atsay-
dı, eline ne geçerdik? Atomun
gizini çözmek doğaya inandır,
güvendir... Onun sonsuz yara-
tıcılığından faydalanmaktır...

Ama az gelişmiş öykünücü
aydınların kümelendiği bir
memlekette halk gerçeğine va-
rabilmek doğa gerçeğine var-
mak kadar zordur.

Bir de başka bir şey daha
var. Yirminci yüzyılda artık
halk bir yanda, aydın dedikleri
bir insan bölüğü bir yanda ya-
şayamaz. Artık her şey içiçe...
Aydın artık halk denizinde bir
ada değildir. Deniz adayı aldı...

Hele insansanız, hele sosya-
listseniz halktan başka çare
yok... Halk doğru yürümek...
Halka varıp, onunla birlikte va-
racacağınız yere varmak. Elbette
aydın, bilim adamının hal-
kın bilmediği bir takım bi-
rikimi, bir takım deneyi

var. Onları halka açmak... Bu-
nu yaparken de halkın sonsuz
yaratıcılığından yararlanmak...
Evelemeyelim evelemeyelim,
deve kusu kovalamayalım sayın
baylar... Hele bunu sosyalizm
adına, halk adına hiç yapmaya-
lım. Oyunumuzu daha az aydın-
lıkta oynasak daha az rezil o-
luruz sayın baylar...

Halka tepeden bakmak, kent-
soyluyu daha incelişmiş sanmak,
o, cahil, hem de çoğunlukla ah-

mak kentsoyluların işi... Kent-
soylu, oldum olası, halkın ya-
ratıcılığının üstüne konmuş,
kendini adam olmuş, incelişmiş
sanmış, öyle konurundan yanına
varılamamış... Şimdi de bütün
alanlarda yaratıcılığı sömürülen
halkla, kentsoylular arasında
büyük savaş başlamış... Kent-
soylularla halk, halkın adamları,
dostları karşı karşıya.
Köroğlunun, candan serden
geçen gelsin dediği...

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır. Eski ve program hazırlanmış
öbjektif tavsiyelerde bulunulur. Tespit edilen programlar 1123123123
yürütülür.

Çağaloğlu, Türkoğlu Cad. no 1, kat: 3
Telefon: 27 66 66 - 27 66 61, İstanbul

Bâbiâli'de lotarya ve fiyat kavgası

UZUN süreden beri büyük sermayenin çirkin oyunlarına sahne olan Bâbiâli, geçen hafta gazete fiyatlarında yapılan değişikliklerle büyük bir çalkantı geçirmiştir.

Gazete fiyatlarının artması, bu yolda uzun süreden beri haklıklar yapıldığını bilenler için büyük sürpriz olmuştur, ancak gazete okurlarının bütçelerinde gündelik gazetelere ayrılan paranın birdenbire iki misline çıkması büyük okuyucu kitlelerini tedirgin etmiştir.

Doğrusunu söylemek gerekirse, gazete, dergi ve kitaplar, sosyalist olmayan diğer ülkelere nazaran en ucuz fiyatla Türkiye'de satılmaktadır. Bir tek tütredil sigara, yada bir şişe su fiyatına gazeteye, sosyalist ülkeler hariç, hiçbir yerde rastlanmamaktadır.

Türkiye'de gazete fiyatlarına en son zam on yıl önce yapılmış bulunuyordu. Ancak aradan geçen süre zarfında kağıt fiyatları artmış, işçilik ücretleri yükselmiş, teknolojin ilerlemesine paralel olarak yeni yatırımlar yapmak gerekmiş, maliyet giderleri adanmaklı artmıştır. Öyle ki, gazeteler böyle 16-17 kuruştan satıldığı halde, gazete başına maliyet gideri gazetesinin jannına göre 25 ila 33 kuruşa kadar çıkmıştır. Bu büyük farkı kapatabilmek için, gazeteler ister istemez ilan geliri sağlamak yolunu tutmuşlar ve ilan sahiplerinin bütün baskılarına, kahrışlerine boyun eğerek hale gelmişlerdir. Son günlerde kağıt fiyatlarının arttırılacağına dair haberler çıkması, kendikaların içi ücretlerine ye-

Perdeli Konferans !

Coşkun tevecçüh ve tezahürat gösterileri arasında konuşma yapacağım kürsünün yanına güçlükle gelebildim. Ne var ki, hemen kürsünün yanı başında, binlerce hanımın arasında biri genç, biri yaşlı olmak üzere iki erkek oturmakta ve kendilerine hanımlar arasında konferans müddetince bulunamayacaklarını izah edilmesine rağmen bu iki erkeği ikna edip dışarıya çıkarmak mümkün olamamaktaydı bir türlü.

Bunlar, emniyet tarafından vazifelendirilmiş emniyet mensupları idi... Saatler ilerliyor, fakat iki emniyet mensubu yerlerinden kılmıdıyorlardı. Bilmeceburiye, onların bulunduğu mahalle bir perde gerdik ve böylece konferansa başladık.

Zeki Müren'in kadınlar matinesi olur ve bu matineye hiçbir erkek kabul edilmez. Bizim hanımlara verdiğimiz konferansa haremâgâsı gibi erkekler girer. Ne dersiniz, burası Türkiye...

Bundan sonra konferans teklifinde bulunan dernek idarecilerinin, emniyetten erkek memur yerine kadın memur vazifelendirilmesini istemeleri, konferans esnasında saahş durumların husule gelmesine mani olacaktır.

SULE YÜKSEL ŞENLER
(Bugün - 28.4.1969)

ni zamlar talep etmesi üzerine gazeteler fiyat artırımını için temaslara başlamışlardır.

Gazete fiyatlarının arttırılmasında en büyük problem, Türkiye'de toplam gazete tirajının yarısından fazlasını elinde bulunduran Hürriyet Grubu'nun dirençli olmuştur. Gazete ilanlarından arslanpayını alan Hürriyet, her defasında diğer gazetelerin zam taleplerine «Hayır» demmiştir.

Ancak, Hürriyet Grubu'nun son olarak yayınladığı «Günaydın» Gazetesi'ne 35 Kuruş fiyat konması, diğer gazeteleri fiyat zammı konusunda yeniden u-

mutlandırmıştır. Nitekim iki yıldan beri devrimci özünü yitirdiği için lotaryacılıkla tiraj tutmağa çalışan Akşam Gazetesi, müsterek kararı beklemeden fiyatını birdenbire 35 Kuruş'a çıkartmıştır. Tabii fiyatı 35 kuruşa çıkartırken yeni bir lotarya tertiplemekten de kendini alamamıştır.

Tam bu sırada, Hürriyet Gazetesi'nin de ilavell pazar nühasının fiyatını 50 Kuruş'a çıkartması diğer gazeteler için «yeşil ışık» olmuştur.

Temaslar temaları kovalamış, nihayet 1 Mayıs'tan itibaren Hürriyet de dahil bütün ga-

zetelerin fiyatlarını 50 kuruşa çıkartması hususunda görüş birliğine varılmıştır. Bu ön anlaşma üzerine bütün gazeteler yeni hamlelere girişmişler, kimisi yeni lotaryalar düzenlerken, kimisi de 1 Mayıs'tan itibaren sayfa arttıracağını, daha dolgun bir içerikle çıkacağını ilan etmiştir.

Tercüman Gazetesi ayda bir apartmanın katı verirken, her hafta apartmanın katı vereceğini ilan etmiş. Son Havadis otomobil, ev, traktör vereceğini açıklamıştır. Lotaryacılıkla rekoru bu defa da Akşam Gazetesi kırmış, yazarları sosyalist ve Amerikan aleyhtarlığı tasarlarken, gazetesinin patronu Malik Yolaç, Amerikalılarla Koç, Eczacıbaşı gibi en büyük kapitalistlerin ortaklaşa kurdukları Tam Hayat Sigorta ile yeni bir lotarya anlaşması yapmıştır. Bu anlaşmaya göre, Malik Yolaç, her yüz okuyucudan birine 10 bin lira ikramiye vermek vadedi karşılığında, sosyalist okurlarının küçük tasarruflarının büyük kapitalistlerin ve Amerikalıların kesesine akmasını sağlamak görevini üstlenmiştir. Daha önce de ağır sağcıların fabrikasında dokunan tapon kumaları «ucuzluk kampanyası» adı altında sosyalist okurlara yutturan Malik Yolaç'ın bu yeni manevrası pek de sürpriz olmamıştır.

Gazeteler zam için hazırlıklarını yapıp ilan ettikten sonra düzenlenen nihai toplantıda gazete patronları hiç de hoş olmayan bir sürprizle karşılaşmışlardır. Önce diğer gazetelerle birlikte 50 Kuruş'a çıkacağını bildiren Hürriyet'in patronu, son anda uçağa atlayıp Avrupa'ya gitmiş ve fiyat artırımından vazgeçmiştir.

Beş gazete, kendilerine oynanan bu oyuna rağmen, hayli masraflı hamleler yapacaklarını ilan ettikleri için 1 Mayıs'ta fiyatlarını ister istemez 50 Kuruş'a çıkartmak zorunda kalmışlardır. Fiyat artıran gazeteler Akşam, Milliyet, Cumhuriyet, Son Havadis ve Tercüman'dır.

Bu beş gazetesinin fiyat artırdığı gün Hürriyet «Büyük fedakarlıklarla» fiyatını 25 Kuruş'ta tuttuğunu, gazete kağıdına zam yapılmaya kadar da

fiyat arttırmayacağını ilan etmiştir.

Bir başka sürpriz de, Hürriyet'in tirajının 1 milyonu aştığını ilan edilmesi olmuştur. Hürriyet'in tirajının zaman zaman 1 milyonu aştığı bilinmektedir. Ancak herhangi bir tiraj kaydında güç duruma düşmemek için bunu açıklamaya Hürriyet yanaşmamıştır. Fakat diğer gazetelerin 50 Kuruş'a çıkması ve kendisinin 25 Kuruş'ta kalmasından sonra diğer gazetelerin tiraj kaybedeceğinden ve kendisinin ucuz fiyatla devamlı tiraj alacağından emin olduğu için bu defa 1 milyon tirajı ilan etmekte salınca görmemiştir. Bu arada Hürriyet Grubu'na mensup Günaydın, Yeni Gazete ile Yeni İstanbul, Dünya, Ulu-, Bugün, Sabah gibi gazeteler de tiraj alabilmek umuduyla fiyatlarını arttırmamışlardır.

Artık Bâbiâli'de yeni bir tiraj savaşı başlamaktadır.

Hürriyet, diğer gazetelere oynadığı bu oyuna epey tiraj alacaktır. En kritik durumda olan gazeteler, şimdiye kadar hemen hemen aynı tip okuyucuya hitap eden Cumhuriyet, Milliyet ve Akşam'dır. İki hat-tâ üç gazete alan aydın okurlar, bu zamandan sonra aldıkları gazetelerden birini feda etmek zorunda kalacaklardır. Bu tiraj mücadelesinde muhtevası dolgun olan ve istikrarlı yayın yapan gazeteler kazanacaklardır.

Kişiyi nasıl bilirsin !

Vaktiyle sosyalist politikacının erdemliğine inanırdım. Öyle şeyler gördüm ki, artık ona da inanmıyorum. Politikacılık sosyalistliği yiyip bitiriyor.

Zaten en güzel yargıyı da yine halk vermiş politikacı için. İki yüzlü, kaypak, ahlaksız, itoğun it anlamında kullanıyor politikacı sözcüğünü.

ÇETİN ALTAN
(Akşam - 27.4.1969)

SEKSÜEL VE HOMOSEKSÜEL EMPERYALİZM

Büyük Britanya Kralı majesteleri o meşhur minai etekli İskoçya'lıları, «Highlanders»leri Beyoğlu'nun, Galata'nın, Tophane'nin dar ve ışıksız ara sokaklarında, bu karanlık sokaklardan daha kara suratlı Senegalililer, Dahomey'lilere az etek mi kaldırmışlardır. Hele İtalyanlar! İsgal kuvveti olarak vazife (!) gördükleri Konya'ya, Antalya'da kim bilir belki de hâlâ o elvanları gülümseyerek hatırlayanlar bulunabilir.

NİZAMETTİN NAZİF
(Y. İstanbul - 2.5.1969)

Amerika'nın tanınmış dergilerinde Mc Call's, «Kimler için kan döküyoruz?» başlıklı yazısında, Saygon'daki çok iyi haber alan kaynaklara atfene, Güney Vietnam Millet Meclisi'nde yedi profesyonel muhabbet tellahının üye olduğunu ileri sürmektedir.

ANADOLU AJANSI
(Hürriyet - 2.5.1969)